48/25

VG

92 SIDER INSPIRASJON OG GLEDE

STRIKK

NOVEMBER 2025 - PRIS 129,-

Freshe oppskrifter:

Fridagsgenser / Heklelue

Fabel Knitwear:

Romantisk og elegant

Møt Pudderpiken:

Høstfest med mening

VG BOKASIN LØSSALG
RETURUKE 48 | kr 129,00
7 052962 203787 >

FOTO: ELFI LEINAN

VG STRIKK

UTGITT AV VERDENS GANG AS
Ansvarlig redaktør: Gard Steiro
Magasinsjef: Linn Marie Bratvold
Design og produksjon: Anders Kolberg

TRYKT I NORGE NO - 4660
SVANEMERKET Trykksak 3041 0923
Ålgård Offset

Dette magasinet er laget i samarbeid med MinMote www.minmote.no

Masker som gir mening

Strikking handler sjelden bare om garn og masker. Det handler om tålmodighet, omsorg, minner – og noen ganger om å finne en enda dypere mening.

Når vi setter oss ned med pinnene, skaper vi mer enn plagg. Vi skaper små øyeblikk av ro i en travel verden, og kanskje også en følelse av å høre til. I denne utgaven av VG Strikk møter du flere strikkere som viser hvordan håndarbeid kan være et uttrykk for noe langt større enn bare klær.

For designer Linka Neumann er strikking tett knyttet til naturen. For henne handler det ikke bare om å velge riktige farger, men om å ta ansvar: for materialene, for ressursene og for fremtiden.

Linka brenner for naturvern og ville gjøre noe, samtidig som hun ønsket å engasjere flere og gi temaet mer oppmerksomhet enn hun kunne alene.

Derfor allierte Linka seg med kjente strikkere for å lage boken «Strikk for naturen». Navn som Fabel Knitwear og Witre Design har bidratt til boken. Inntektene fra boksalget skal gå til naturvern.

– Vi mennesker hører hjemme i naturen og det er derfor de fleste finner ro der, sier Linka.

I dette magasinet ser vi også bakover i tid – til kvinnene som under andre verdenskrig brukte strikketøyet som våpen i stillhet. I Storbritannia oppfordret staten alle med to ledige hender å strikke til soldatene ved fronten såvel som til de der hjemme. Også i USA lanserte myndighetene slike oppfordringer. Også norske husmødre ble oppfordret til å være kreative: rekke opp, stoppe, lappe og sy om klær, akkurat som i Storbritannia

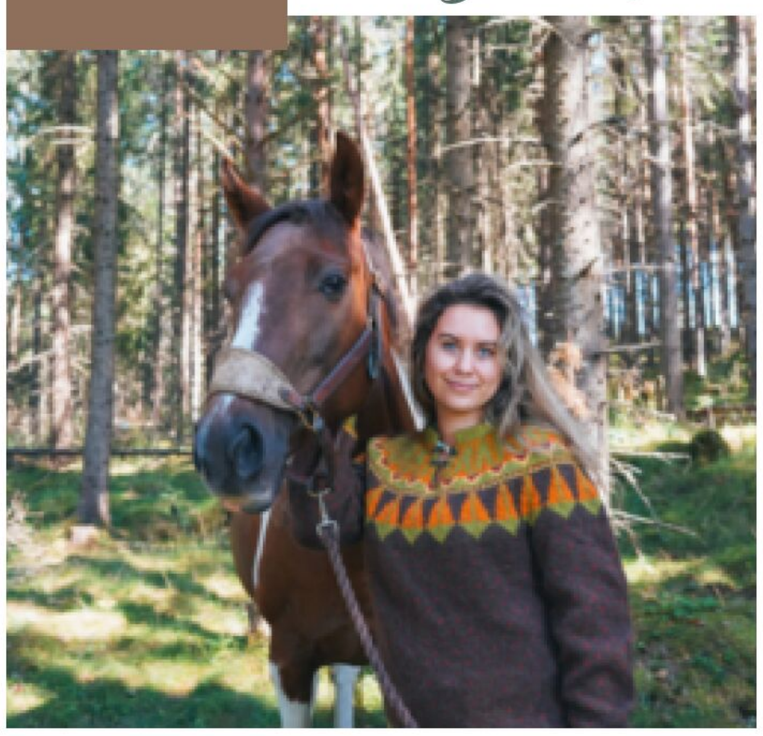
Og så er det Hege, som etter å ha vært midt i en snøstorm på fjellet, innså at redningsmannskapene hadde større sjanse for å finne henne i snøen om hun hadde fargerike klær. Nå strikker hun i knallsterke farger og deler bilder til å bli glad av.

Strikking kan altså være mer enn ull og pinner, god strikking!

Linn Marie Bratvold
Magasinsjef, VG

Høydepunkter

8 **NATUREN KALLER:** *Linka Neuman strikker og designer for naturvern.*

26 **FASHION:** *Strikke-designer Camilla Dingsøyr er ute med litt annerledes strikkebok.*

34 **HEKLE:** *Luen var over alt i sommer. Her får du oppskriften.*

38 **FARGE PÅ LIVET:** *Møt Pudderpiken Hege Nilsen.*

76 **KUNST OG KULTUR:** *Designtalentet Edda Gimnes (34) møter strikketradisjoner i et lekent samarbeid med Oleana.*

VG eAVIS

Avisen og våre magasiner samlet på et sted!
Les hvor og når det måtte passe deg, på nettbrett, mobil eller datamaskin.

Bestill via QR-koden eller på hjem.vg.no

VG

Annonse

Norges største moteside.

MINMOTE

MinMote guider deg til å gjøre gode, smarte, morsomme og bærekraftige valg innenfor mote, skjønnhet, livsstil og interiør. Hold deg oppdatert med MinMote og bli inspirert til å finne din personlige stil.

minmote.no

Sju oppskrifter vi elsker nå!

Tekst LINN MARIE BRATVOLD Foto PRODUSENTENE

En stille stund. Noen nye nøster. En varm kopp te. Det er strikketid. Her er sju oppskrifter som vi har lyst til å lage akkurat nå!

1

November Neck

En varmende hals er aldri feil å starte høstsesongen med. November Neck fra Petiteknit strikkes ovenfra og ned i patentstrikk, og med den nedbrettede kanten gir det et unikt uttrykk.

50 DKK hos Petiteknit

2

Irja genser

Denne fargerike genseren gir et lite nikk tilbake til norske tradisjonsmønstre, samtidig som den har en moderne stil. Strikket i Mohrino fra Viking Garn.

Selges sammen med garn for 1244,- for str XS-S hos Viking Garn

3

Berry Blaze Hat

Knallfine Berry Blaze Hat fra Drops Design setter prikken over i-en på høstens antrekk! Luen er strikket i DROPS BabyMerino, og strikkes nedenfra og opp i vrangbord.

Gratis oppskrift hos Garnstudio

4

Rosie Sweater

Myke Rosie Sweater fra Lene Holme Samsøe har to lekre roseborder på bol og ermer. Genseren er konstruert med en kombinasjon av ermekuppel og raglan, som vil si at alt mønsteret kan strikkes rundt fra rettsiden.

50 DKK hos LeKnit

5

Ellinor genser

Har du sett noe søtere enn denne genseren? Ellinor-genseren fra Ingrid Raadim kommer nå i barneversjon helt ned til 1 år, og er et skikkelig koselig strikketøy til de minste.

Selges sammen med garn for 623 for str 1 år hos House of Yarn

6

Astrid genser

Stilsikre striper med lekkert bladmønster gjør at Astrid damegenser fra Sandnes Garn er klassisk og trendy samtidig. Genseren strikkes i Sunday og Tynn Silk Mohair, og kan strikkes både ovenfra og ned og nedenfra og opp.

Selges sammen med garn for 1259,-
for str XS hos Sandnes Garn

7

Heia Raglangenser

Noen ganger er det enkle det absolutt beste. Heia raglangenser fra Rauma er en oversized og myk høstgenser i norsk ull. Den strikkes i Vams, et tykt og luftig garn, som gjør dette til et perfekt prosjekt for nybegynnere.

40 NOK hos Rauma

Naturvern i hver maske

Tekst ÅSA H. AABERGE

For Linka Neumann (34) handler strikk om mer enn å skape. Hun strikker også for naturen.

– Jeg lærte å strikke som barn med to pensler som strikkepinner på øya Olib i Kroatia, men strikkedilla tok meg ikke før jeg ble 24 år, forteller Linka.

– Da lærte jeg den edle kunsten av pasientene på et sykehjem på Røros der jeg jobbet.

Ti år senere er Linka nå strikkedesigner på fulltid med nettbutikk, som hun driver sammen med ektemannen Waqas, hvor hun selger egendesignede oppskrifter, garn og plagg. De siste årene har Linka også gitt ut fem bøker under eget navn. Vinteren 2025 kom boken «Strikk for naturen», hvor hun har samlet oppskrifter fra 14 norske strikkekolleger.

– «Strikk for naturen» ble et spesielt prosjekt på flere måter. Jeg brenner for naturvern og jeg ville gjøre noe, men jeg ville at det skulle engasjere flere og gi temaet mer oppmerksomhet enn jeg kunne alene, forteller Linka.

Derfor allierte hun seg med kjente strikkere for å fylle boksidene. Navn som Fabel Knitwear og Witre Design har bidratt til boken. Inntektene fra boksalget skal gå til naturvern.

Selv tilbringer Linka mye tid utendørs sammen med mann og deres to barn, to hester og to hunder.

– Vi mennesker hører hjemme i naturen og det er derfor de fleste finner ro der. Vi lever på mange måter veldig kunstig i dag, som dyr i en dyrehage som er tatt ut av sitt naturlige habitat og plassert i en runddans av stress, opplever Linka om dagens sam-

FOTO: PRIVAT

RÅ NATUR: *Linka Naumann på tur til Svalbard i sin egen «Sjøpapegøyegenser».*
FOTO: SILJE HØYSÆTER

funn hvor mange lever travle liv.

Hun håper at bokprosjektet kan bidra til å sette fokus på - og engasjere flere til - å ivareta naturen rundt oss, både til fordel for mennesker, planter og dyr.

– Etter at jeg selv fikk barn, ble naturvern enda viktigere. Det var en lang periode jeg slet med klimaangst og jeg måtte jobbe med meg selv: Jeg gjør det jeg får til og jeg får ikke til mer. Men jeg håper jeg kan inspirere andre til å selv, og lære barna, å passe på naturen.

Midlene fra «Strikk for naturen» går til naturvernskamper i regi av Naturvernforbundet. På agendaen nå står saker som vern av truede arter som villaks og villrein, samt vern av Oslofjorden.

Linka finner glede i å videreføre engasjementet hun har for strikk og kreativit utløp, til noe større, men strikker også for personlig vinning:

– Jeg har alltid hatt problemer med å sitte stille, men med strikkingen har jeg fortsatt noe å holde på med mens jeg sitter. Jeg elsker å lage ting og har alltid likt farger, så strikkingen er en måte å uttrykke meg på.

Man trenger ikke være en habil strikker for å finne glede i det, mener Linka.

– Alle kan strikke. Kan du rett og vrang kan du i utgangspunktet strikke en genser.

Selv «flytter» Linka inn i strikkegenserne sine når høsten kommer, og «bor» i

«JEG HÅPER JEG KAN INSPIRERE ANDRE TIL Å SELV, OG LÆRE BARNA, Å PASSE PÅ NATUREN.»

ULLVALG: *– Norsk ull er miljøvennlig, påpeker Linka Naumann.*
FOTO: SILJE HØYSÆTER

dem til vårvarmen kommer. Hennes strikk er både kreative, fargede mønstre og gjennomgående nikk til norske strikketradisjoner og den norske villmarken.

– Jeg syns også det er gøy å bringe videre elementer fra tradisjonsstrikk inn i designene for å holde liv i folkekunsten. For Norge har den fineste tradisjonsstrikken man kan drømme om, sier Linka.

– Den beste ullen å bruke for en genser som puster og samtidig er ganske så myk er norsk ull. Norsk ull er i tillegg miljøvennlig, så du kan fint strikke en genser med god samvittighet.

I «Strikk for naturen» er strikkedesigner Ingvild Asmerviks *Orcagenser* og Ellinor Øies *Tahleveske* personlige favoritter for strikkedesigneren.

– Og min egen *Sjøpapegøyegenser*.

Og den finner du oppskriften til om du blar om til neste side.

OPPSKRIFT

Design LINKA NAUMANN

Sjøpapegøyegenser

Garn:
Luna, Vidde eller/og Varde fra Hillesvåg Ullvarefabrikk. Donegal tweed + fra Lang
Yarns, Lettlopi fra Istex og Viking wool fra Vikinggarn kan også brukes.

Strikkefasthet:
10 cm mønsterstrikk på pinne 5 mm= 18 masker
(Oppgitt pinnestørrelse er kun veiledende. Får du flere masker enn oppgitt på 10 cm, går du opp en pinnestørrelse. Får du færre masker enn oppgitt på 10 cm, går du ned en pinnestørrelse).

Garnmengde:
Bunnfarge: 300 (300) 350 (350) 400 (400) g
Mønsterfarge 1: 150 (150) 150 (150) 200 (200) g
Mønsterfarge 2: 50 (50) 50 (50) 100 (100) g
Mønsterfarge 3: 100 g
Mønsterfarge 4: 50 g

Veiledende pinner:
Strømpepinner 3,5 og 5 mm
Rundpinne 40 cm 3,5 og 5 mm
Rundpinne 80 cm 3,5 og 5 mm

Størrelser: XS (S) M (L) XL (XXL) (Dame/ Herre)
Ermer: ca 46 (47) 48 (49) 50 (51) cm/ 51 (52) 53 (54) 55 (56) cm
Overvidde: 84 (93) 100 (110) 120 (130) cm
Lengde på bol: ca 40 (41) 42 (43) 44 (45) cm/ 45 (46) 47 (48) 49 (50) cm
Full lengde: ca 61 (63) 64 (66) 69 (70) cm /66 (68) 69 (71) 74 (75) cm

BOL
Legg opp 150 (168) 180 (198) 216 (234) masker i mønsterfarge 1 på rundpinne 3,5 mm og strikk 6 cm vrangbord rundt (1 rett, 1 vrang).

Skift til rundpinne 5 mm (herfra skal det strikkes glattstrikk). Sett et merke i begynnelsen av omgangen og etter 75 (84) 90 (99) 108 (117) masker= for- og bakstykke. Strikk diagram A (neste side).

Strikk så to omganger i bunnfarge før du strikker diagram B.

Gjenta diagram B til bolen måler ca 40 (41) 42 (43) 44 (45) cm/ 45 (46) 47 (48) 49 (50) cm. Avslutt på omgang 3 eller 7.

Sett 9 (12) 14 (13) 14 (13) masker i hver side av bolen på en tråd eller maskeholder (merkemasken og masker på hver side av merkemasken).

Diagram A (nederst på ermer og bol)

1	4	2
3	1	1
2	1	

Diagram B (ermer og bol)

b	b	b	b	b	b	8
b	b	b	b	b	b	7
b	b	b	b	b	b	6
b	b	3	b	b	b	5
b	b	b	b	b	b	4
b	b	b	b	b	b	3
b	b	b	b	b	b	2
b	b	b	b	b	3	1
6	5	4	3	2	1	

Midt foran på genseren

Legg arbeidet til side og strikk ermer som vist på neste side.

FOTO: PRIVAT

ERMER

Legg opp 38 (40) 42 (44) 44 (46) masker på strømpepinner 3,5 mm i mønsterfarge 1 og strikk 6 cm vrangbord (1 rett, 1 vrang).

Skift til pinne 5 mm (herfra skal det strikkes glattstrikk) samtidig som du øker jevnt fordelt til= 46 (48) 50 (52) 54 (56) masker.

Strikk diagram A. Strikk deretter 2 omganger i bunnfarge før du strikker diagram B (mønsteret vil ikke gå opp under ermene).

Marker den midterste masken under ermet og legg ut en maske på hver side av merkemasken hver 8. omgang til det totale maskeantallet er 68 (72) 76 (78) 82 (84) masker. Nye masker strikkes inn i Diagram. Gjenta diagram B til ermet måler 46 (47) 48 (49) 50 (51) cm/ 51 (52) 53 (54) 55 (56) cm.
Avslutt på omgang 3 eller 7.

Strikk et erme til på samme måte. Sett 8 (12) 14 (14) 14 (14) masker midt under ermet på en tråd eller maskeholder (merkemasken og masker på hver side av merkemasken).

BÆRESTYKKET

Strikk ermene over på bolen= erme, forstykke, erme, bakstykke. Totalt 252 (264) 276 (300) 324 (348) masker.

Sett et merke ved første sammenføying, som er bak venstre skulder. Dette markerer begynnelsen og slutten på omgangen. Strikk diagram C for bærestykket og fell som vist.

Mønsteret skal sentreres midt foran, men vil ikke treffe i overgang ermer/bol og ermer/bærestykket.

På omgang 31 feller du 3 masker midt foran på arbeidet. Etter du har felt strikker du frem til begynnelsen av omgangen (bak venstre skulder), løft deretter av maskene (uten å strikke dem), frem til du kommer til de felte maskene midt foran.

Dette er nå den nye begynnelsen på omgangen. Herfra strikkes arbeidet frem og tilbake.

For å få en pent kant løfter du av første maske, som om den skal strikkes rett uten å strikke den. Når du begynner fra vrangsiden løfter du av første maske som om den skal strikkes vrang, uten å strikke den.

FOTO: PRIVAT

HALS

Du skal nå ha 80 (84) 88 (92) 98 (100) masker på pinnen. Bytt til pinne 3,5 mm og strikk 3 cm glattstrikk i mønsterfarge 1.

Strikk en rad til picotkant fra rettsiden slik: Strikk to masker sammen, og lag et kast. Gjenta ut raden. Strikk så 3 nye cm glattstrikk. Sy inn halsen.

Sy inn 2 hekter i halsen med ønsket plassering.

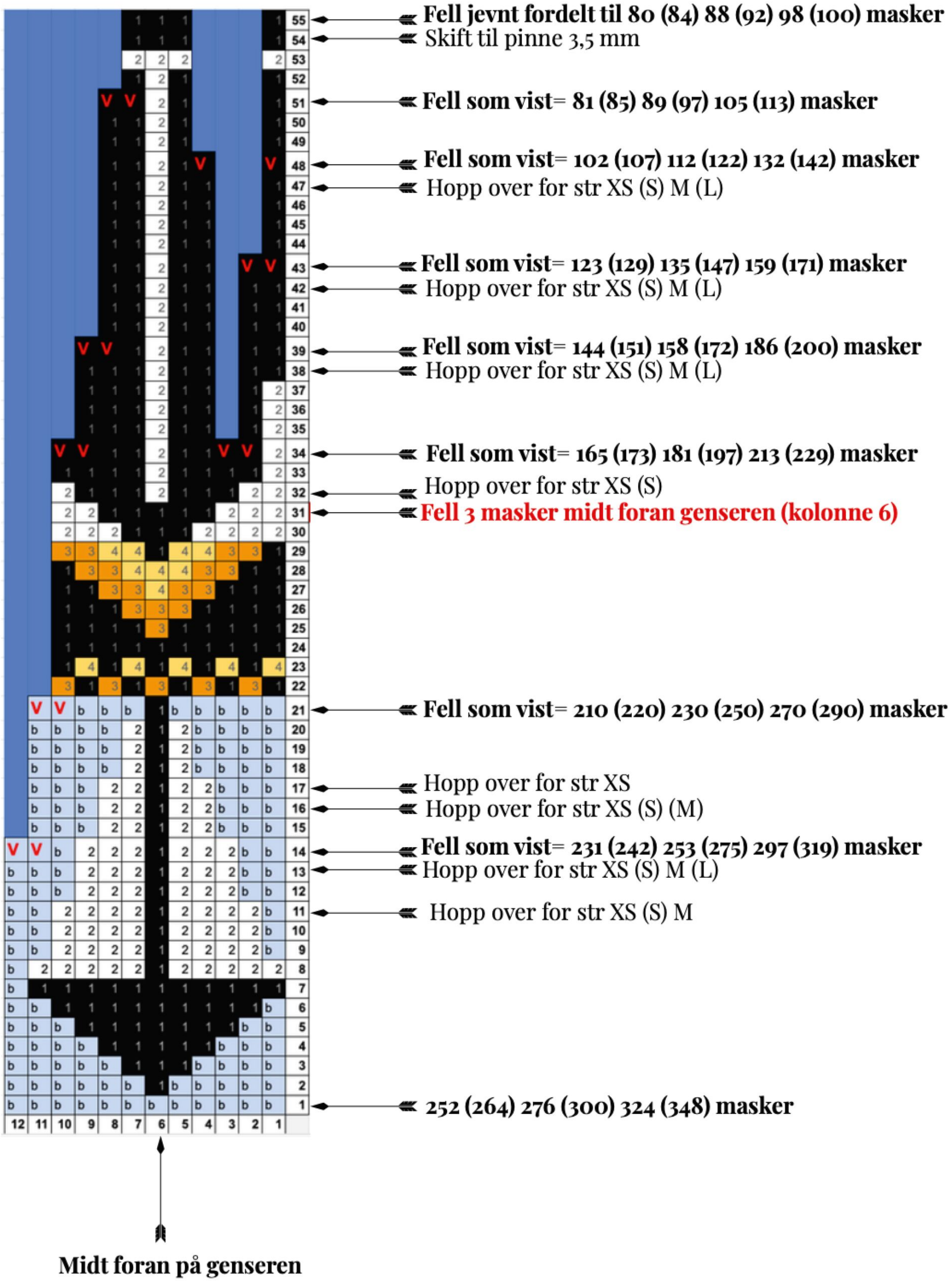
MONTERING

Fest tråder og strikk (eller sy) sammen under ermene.

Skyll opp genseren, strekk i fasong og tørk flatt. Det er viktig at du ikke tørker genseren hengende. Da den vil strekke seg.

Diagram C (bærestykket)

VV = strikk to rett sammen.

«HØSTEN ER FOR STRIKK, HYGGE OG RO»

FOTO: PETER ROBERTSON

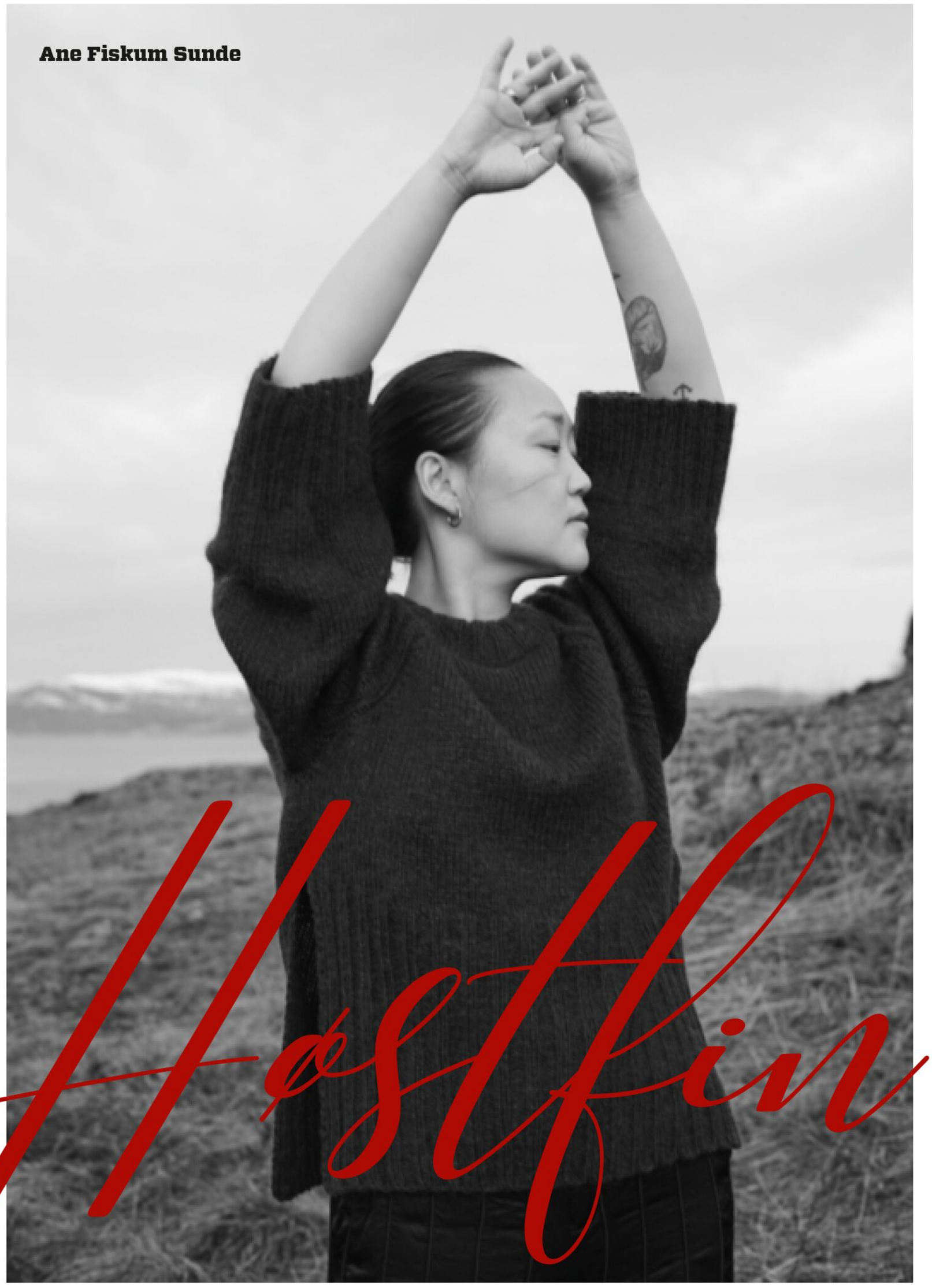

FOTO: PRIVAT/@AFTENSTRIKK

Tekst ÅSA H. AABERGE

Tre strikkeprofiler forteller hva de strikker nå.

Med høst- og vintermørket kommer en dragning mot roligere, varme stunder innendørs – gjerne med strikketøy i fanget. Kanskje regnet plasker mot ruten, noe varmt ryker fra en kopp, en myk stemning fra stearinlys fyller rommet. Naturfarger og flettestrikkede gensere, sjal å surre seg godt inn i og tykke sokker på kalde tær, er årlige klassikere vi henter frem når det blir hustrig ute.

Men strikk er mer enn det åpenbare; det er kreativitet og personlighet. Hva vi strikker påvirkes av hvem vi er og av øvrige tendenser i samfunnet og motebildet. Jordtoner hører høsten til, og nyanser av brunt er pent og populært på strikketøyet også i år. Klare rødfarger lyser opp mørket, og det florerer ellers nyanser av lilla, blått, litt slimet, grønt og pudret rosa.

Av populære plagg og bruk nå, ser vi strikkeplagg båret i lag på lag, som gensere knyttet over skuldrene, tykke kardiganer og sett med strikkede skjørt. Flere pynter strikketøyet med knepper og skinnende brosjer, og lekne broderier og mønstre på

Tuva Sandkok

FOTO: PRIVAT/@TUVASANDKOK

ellers enkle gensere. Det rår dessuten et generelt fokus på varige plagg og naturmaterialer som ikke har reist langt, blant både større merker og strikkedesignere. Hent frem noe du har i klesskapet og gi det nytt liv med en ny knapp, eller bruk opp restegarnet på smått tilbehør.

Vi spurte tre norske, profilerte strikkere om hva de vil strikke når temperaturene synker.

Med tidløse strikkeoppskrifter til voksne, og yndig strikk til de minste, deler Enya Ødegaard sitt arbeid under navnet Aftenstrikk/@aftenstrikk.

– *Hva gleder du deg til å strikke i høst og hvorfor?*

– Jeg gleder meg til mer strikketid generelt. Og høsten er jo strikk, hygge og ro. Jeg tar som regel en sjekk i familiens garderobe og ser hvem som trenger hva. Så blir det gjerne noen ullgensere til barna eller noe tilbehør om de har vokst ut av fjorårets.

– Jeg henter frem ullsokker og en fin hals så fort sommervarmen forsvinner. Eller en god ulljakke eller genser. Helst i god norsk ull, den puster, er lun og har god kvalitet som varer år etter år.

– *Hvilke strikketendenser tror vi vil se fremover?*

– Jeg vet ikke om det er ønsketenk-

ALLE FOTO: @TUVASNDKOK

ning, men jeg føler jeg ser at flere finner roen med strikk. Det handler ikke om å produsere mest mulig, men å hygge seg med prosessen. Jeg har også sett flere som gjenbruker garn, enten fra hjemmestrikk eller gjenbruk. Det synes jeg er veldig inspirerende.

– *Hva tenker du om farger og mønstre?*

– Jeg tror det blir en del varme jordfarger og juveltoner nå i høst. Og så håper jeg at vi finner frem flettestrikk igjen denne høsten også. Ikke bare er det gøy å strikke - men det er virkelig tidløst og fint.

Oppskriften til genseren *Fridagsgenser* som Enya Ødegaard har designet finner du på neste side.

Tuva Sandkok/@tuvasandkok har solgt sitt kles- og strikkedesign til Hollywood-stjerner og kjente norske navn, og deler sine unike men anvendelige oppskrifter via Etsy internasjonalt.

– *Hva gleder du deg til å strikke i høst?*

– Jeg har fått veldig sansen for gensere med knapper og lærte meg et nytt ord her om dagen; «henley» (genser med rund hals og knepper foran journ.anm) som nå er mitt nye favorittplagg og noe jeg har så lyst til å strikke mer av fremover. Jeg har laget et nytt design som kan klassifiseres som en henley, som jeg gleder meg til å lansere.

– *Hvilke strikketendenser tror di vi vil se fremover?*

– Jeg føler det er mye eksperimentering med ulike garntyper og kvaliteter, noe som gjør at plagg kan se veldig ulike ut, selv når de er strikket fra samme mønster. Det er gøy at folk tørr å gå litt vekk fra det som står i oppskriftene. Da får vi se mye nytt og får mye inspirasjon!

– *Hva tenker du om farger og mønstre?*

– Det er alltid en god blanding mellom det tradisjonelle og det mer moderne. Det er mye av glattstrikk men også mange ulike mønstre. Jeg har sett mye «brodering» på strikka gensere og det synes jeg er veldig gøy. Når det kommer til farger så ser jeg personlig etter noe som er enten veldig nøytralt eller så går jeg for en god farge.

FOTO: PETER ROBERTSON

FOTO: @NOVEMBERKNIT

Jeg er glad i oransje, grønn eller blå. Enten eller, men alltid i god kvalitet selvfølgelig!

Ane Fiskum Sunde, som deler strikk under merkenavnet November Knits/@novemberknits, har en moderne men varig tilnærming til sitt strikketøy.

– Hva gleder du deg til å strikke i høst og hvorfor?

– Jeg gleder meg til å strikke med ull! Jeg er ingen stor sommerstrikker, så når høsten kommer, er det ekstra fint å kunne ta fram varme, gode nøster og hesper med masse spenst som er gode å strikke med. Akkurat nå har jeg en idé til en cardigan jeg gleder meg til å starte på, og noen mohair-prosjekter i bakhodet - alltid mohair.

– Hvilke strikketendenser tror du på nå?

– Jeg tror vi kommer til å se mer av tynne, transparente plagg, lette mohairgensere på store pinner, skjørt utenpå bukser - generelt mer lag, også i strikk. Kombinert med skinn! Og så tror jeg ponchoen kommer tilbake, i ekte Sex and the City-ånd i ulike former og fasonger.

– Hva tenker du om farger og mønstre?

– Av farger tror jeg burgunder og pudderrosa i ulike nyanser blir med videre inn i høsten. Det samme med mokkabrun kombinert med nyanser av beige, blå med lilla undertoner og kremhvit. Jeg sier vel det samme hver høst?

OPPSKRIFT

Design ENYA ØDEGAARD / AFTENSTRIKK

Fridagsgenser

Fridagsgenser er en romslig og lun genser som strikkes med fletter og dobbel perlestrikk, og har vide ermer.

Det er ca 20 cm bevegelsesvidde i genseren på bildet. For å finne rett størrelse måler du overvidden rundt det bredeste partiet på overkroppen og plusser på 20 cm, og velger den størrelsen som er nærmest det tallet.

Genseren strikkes først rundt, nedenfra og opp. Arbeidet deles i to under ermene for å lage hull til ermene. Videre strikkes det frem og tilbake på forstykke og bakstykke. Det felles fra midten for å lage halsåpning.

Når bol og bærestykke er ferdig, veves delene sammen med maskesting ved skuldrene. Så plukker man opp masker og strikker halsen i vrangbord. Deretter plukker man opp masker til ermene og strikker de rundt i dobbel perlestrikk med fellinger nedover, og avslutter med vrangbord.

Om ønskelig kan man hekle detaljer ved skuldrene, og ved vrangbord nederst på genseren og ermene.

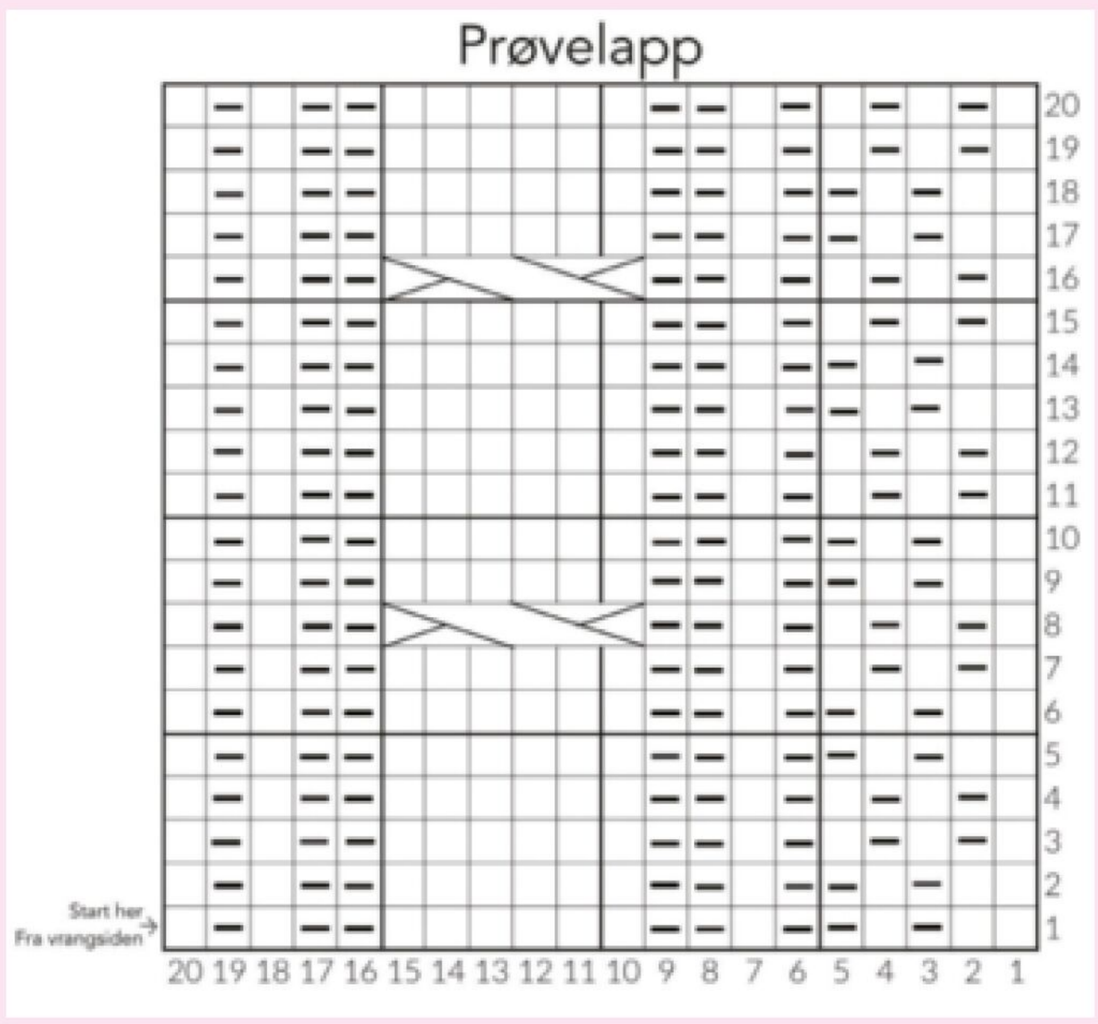
Strikkefasthet og tilpasning

For at oppskriften skal stemme er det viktig at du følger strikkefastheten. Så før du begynner å strikke plagget, bør du strikke en prøvelapp.

Da strikker du en del med dobbel perlestrikk og en del med flettemønster med veiledende pinner til du kan måle 10 cm bortover. Se diagram på prøvelapp i oppskriften. Om du har rett strikkefasthet skal du i dette tilfelle ha 16 m på 10 cm. Har du færre enn dette må du bruke mindre pinner. Og har du flere enn dette må du bruke større pinner. Dette vil også si at du kan bruke det garnet du ønsker, så lenge strikkefastheten stemmer.

Flettestrikk og strukturstrikk utvider i vask, og om man strikker i ubehandlet ull som vams, så holder den seg i den fasongen den blokkes i. Men det som kan skje når de utvider seg i vask, er at den krymper litt i lengden. Men dette vil variere fra garn til garn. Så det kan være lurt å måle både høyde og bredde på prøvelappen og sammenligne målene etter vask.

Viser det seg at den krymper en del i lengden, kan det med fordel legges til noen cm på bolen. Ermene derimot vil nok bli noen cm lengre etter vask. Ermene i designet er vide, så fell oftere og flere ganger for å få mer klassiske smale ermer.

Overvidde - genser

83 (88) 98 (108) 118 (128) 138 (150) 158 cm

Lengde - genser

57 (58) 59 (60) 62 (63) 64 (65) 66 cm

Strikkefasthet

16 masker = 10 cm

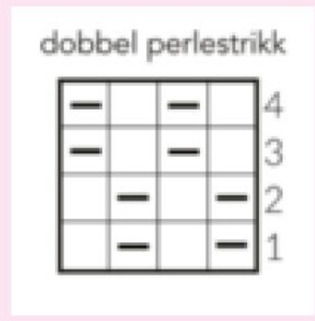
Veiledende pinner

5 mm - kort og lang rundpinne
4,5 mm - kort rundpinne/settpinner og lang rundpinne + flettepinne
5 mm - heklenål

Garn

550 (550) 600 (600) 650 (650) 700 (700) 750 g
Vams fra Rauma (50g = 83m)

Teknikker og forkortelser

m = maske
r = rettmasker
vr = vrangmasker
p = pinne
omg = omgang
ggr = ganger
mm = maskemarkør
Fell mot høyre = to masker strikkes rett sammen som en maske
Fell mot venstre = flytt 2 m over på høyre pinne som om de skulle strikkes r, sett dem tilbake på venstre p og strikk begge sammen vridd via bakre maskeledd
Øk mot høyre = stikk venstre pinne bakfra, hent opp tråden mellom maskene, strikk r
Øk mot venstre = stikk venstre pinne forfra, hent opp tråden mellom maskene, strikk m vridd r
Flettestrikk = bestemte masker flyttes på, slik at de strikkes i en ny rekkefølge, for å danne en flette.
Dobbel perlestrikk = to omganger strikkes likt *en maske vrang og en maske rett*, de neste to omgangene strikkes motsatt *en maske vrang og en maske rett* diagram er i oppskriften.
Maskesting = en teknikk som brukes for å sy sammen masker sømløst. Forklaring finnes i oppskriften.
Plukk opp masker = Hent opp maske i maskene langs kanten på et bestemt sted på arbeidet. Stikk nålen inn i masken, legg garnet rundt pinnen og dra gjennom. Den nye løkken blir en maske.
Lori's Twisty Bind Off = en metode jeg vil anbefale å felle av med for at bol og arm ikke skal stramme for mye. Sjekk min instagram for (@aftenstrikk) video.
Hekledetaljer = gjøres med heklenål. Forklaring finnes i oppskriften. Sjekk min instagram (@aftenstrikk) for video.

OPPSKRIFT

Bol

Legg opp 132 (140) 156 (172) 188 (204) 220 (240) 252 m på lang rundpinne 4,5.
Strikk vrangbord (*1 r, 1 vr*) i 4,5 cm.

Bytt til lang rundpinne 5.
Strikk 1 omg r (Denne omg hekles det på etterpå).

Plasser en mm ved omg start, som er i høyre side.
Videre skal det strikkes 6 fletter på forstykket (3 mot høyre og 3 mot venstre) og 6 fletter på bakstykket (3 mot høyre og 3 mot venstre), med dobbel perlestrikk i begge sider og midt foran og bak.

Plasser gjerne mm ved første omg for å markere hvor de ulike flettene strikkes. Se tekstforklaring for hele fordelingen, og diagram for forstykke/bakstykke.

Strikk bolen rundt med fletter og dobbel perlestrikk slik:
Halve høyre side: 3 (3) 4 (4) 4 (4) 5 (5) 5 m i dobbel perlestrikk
Bakstykke: 1 vr, 1 r, 2 vr, A-høyre, 2 vr, 1 r, 2 vr, B-høyre, 2 vr, 1 r, 2 vr, C-høyre, 1 vr, 7 (7) 9 (9) 13 (13) 15 (17) 19 m i dobbel perlestrikk, 1 vr, C-venstre, 2 vr, 1 r, 2 vr, B-venstre, 2 vr, 1 r 2 vr, A-venstre, 2 vr, 1 r, 1 vr
Venstre side: 5 (5) 7 (7) 7 (7) 9 (9) 9 m i dobbel perlestrikk
Forstykke: 1 vr, 1 r, 2 vr, A-høyre, 2 vr, 1 r, 2 vr, B-høyre, 2 vr, 1 r, 2 vr, C-høyre, 1 vr, 7 (7) 9 (9) 13 (13) 15 (17) 19 m i dobbel perlestrikk, 1 vr, C-venstre, 2 vr, 1 r, 2 vr, B-venstre, 2 vr, 1 r 2 vr, A-venstre, 2 vr, 1 r, 1 vr

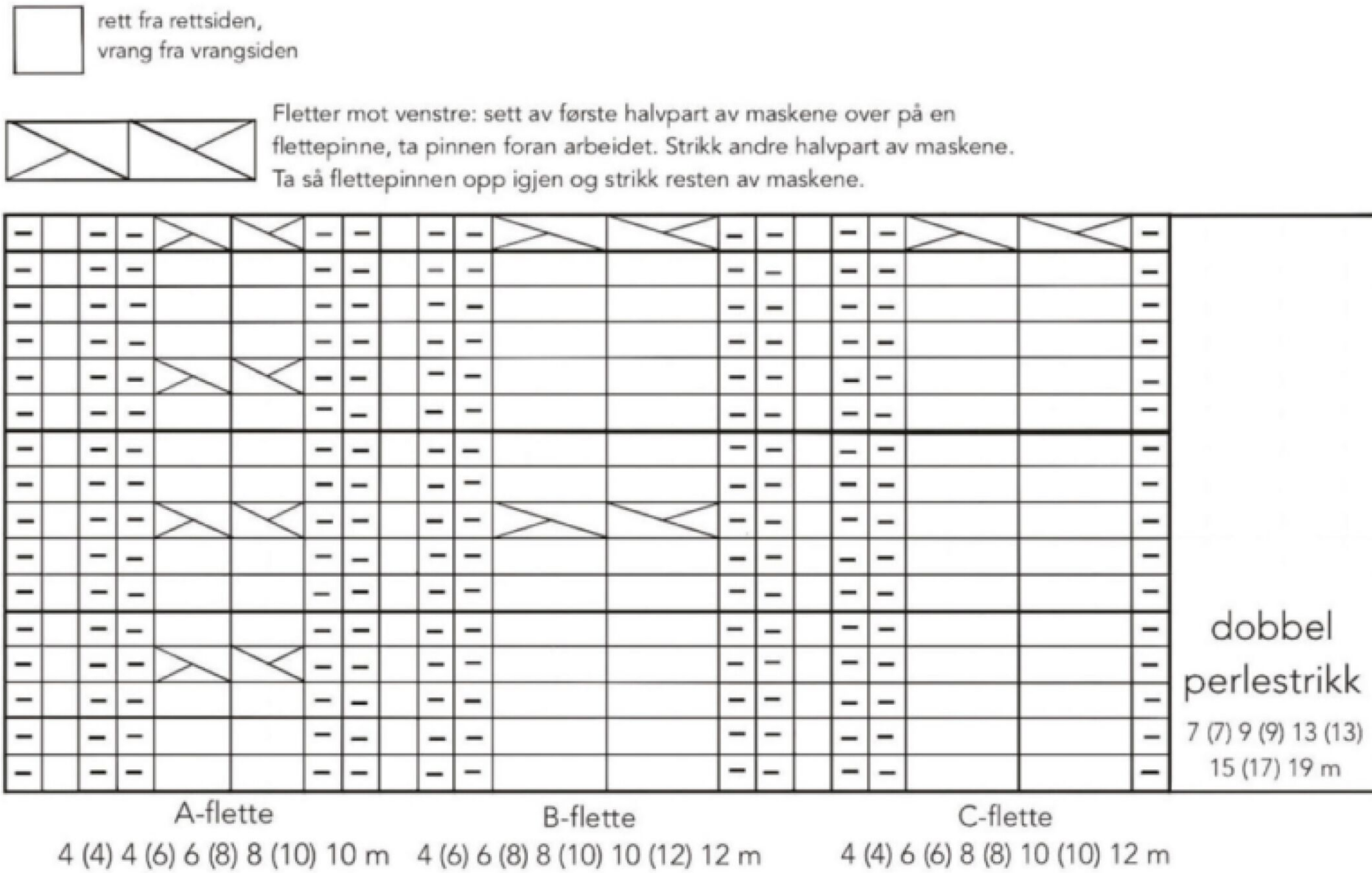
Halve høyre side: 2 (2) 3 (3) 3 (3) 4 (4) 4 m i dobbel perlestrikk.

A-flettene flettes hver 4.omg	A-flettene er 4 (4) 4 (6) 6 (8) 8 (10) 10 m
B-flettene flettes hver 8.omg	B-flettene er 4 (6) 6 (8) 8 (10) 10 (12) 12 m
C-flettene flettes hver 16.omg	C-flettene er 4 (4) 6 (6) 8 (8) 10 (10) 12 m

Fletter mot høyre: sett av første halvpart av maskene over på en flettepinne, ta pinnen bak arbeidet. Strikk andre halvpart av maskene. Ta så flettepinnen frem igjen og strikk resten av maskene.
Fletter mot venstre: sett av første halvpart av maskene over på en flettepinne, ta pinnen foran arbeidet. Strikk andre halvpart av maskene. Ta så flettepinnen opp igjen og strikk resten av maskene.

Obs! Diagrammet på neste side inneholder ikke sidepartiene, så se forklaring på det over.

DIAGRAM - FORSTYKK/BAKSTYKKE

Strikk til hele arbeidet måler 38 (39) 39 (40) 41 (41) 41 (42) 42 cm eller annen ønsket lengde ved en partallsomgang. (ofte utvider strukturstrikk seg litt i vask, så ha det i tankene)

Oddetallsomgangen etter deles det til forstykke og bakstykke. Strikk mønster og de 6 flettene til bakstykket, fell så de 5 (5) 7 (7) 7 (7) 9 (9) 9 m fra partiet med dobbel perlestrikk under vestre erme. Strikk mønster videre og de 6 flettene til forstykket og fell av de 5 (5) 7 (7) 7 (7) 9 (9) 9 m fra partiet under høyre erme med dobbel perlestrikk. Videre strikkes forstykket og bakstykket frem og tilbake. Men flettene flettes alltid fra rettsiden.

Bakstykke

Strikk samme mønster, fletter og struktur fra vrangsiden men motsatt som fra rettsiden.
Strikk frem og tilbake. Start fra rettsiden.

Fra rettsiden

1 vr, 1 r, 2 vr, A-høyre, 2 vr, 1 r, 2 vr, B-høyre, 2 vr, 1 r, 2 vr, C-høyre, 1 vr, 7 (7) 9 (9) 13 (13) 15 (17) 19 m i dobbel perlestrikk, 1 vr, C-venstre, 2 vr, 1 r, 2 vr, B-venstre, 2 vr, 1 r 2 vr, A-venstre, 2 vr, 1 r, 1 vr

Fra vrangsiden

1 r, 1 vr, 2 r, A-venstre, 2 r, 1 vr, 2 r, B-venstre, 2 r, 1 vr, 2 r, C-venstre, 1 r, 7 (7) 9 (9) 13 (13) 15 (17) 19 m i dobbel perlestrikk, 1 r, C-høyre, 2 r, 1 vr, 2 r, B-høyre, 2 r, 1 vr 2 r, A-høyre, 2 r, 1 vr, 1 r

Strikk til hele arbeidet måler 55 (56) 57 (58) 60 (61) 62 (63) 64 cm. Fra neste oddetallsomgang , strikk mønster og fell de midterste 13 (13) 15 (15) 15 (17) 17 (19) 19 m. Strikk mønster videre ut p. Videre felles det noen m fra halsen mot skuldrene.

Strikk halve bakstykket frem og tilbake i mønster, fra rettsiden. Strikk de 2 siste m hver p fra rettsiden sammen, fell mot høyre. Strikk 1 p fra vrangsiden. Gjenta så 1 p fra rettsiden og strikk de 2 siste m sammen. Strikk frem og tilbake 2 cm til.

La maskene hvile på en ekstra pinne eller tråd. Bryt tråden.

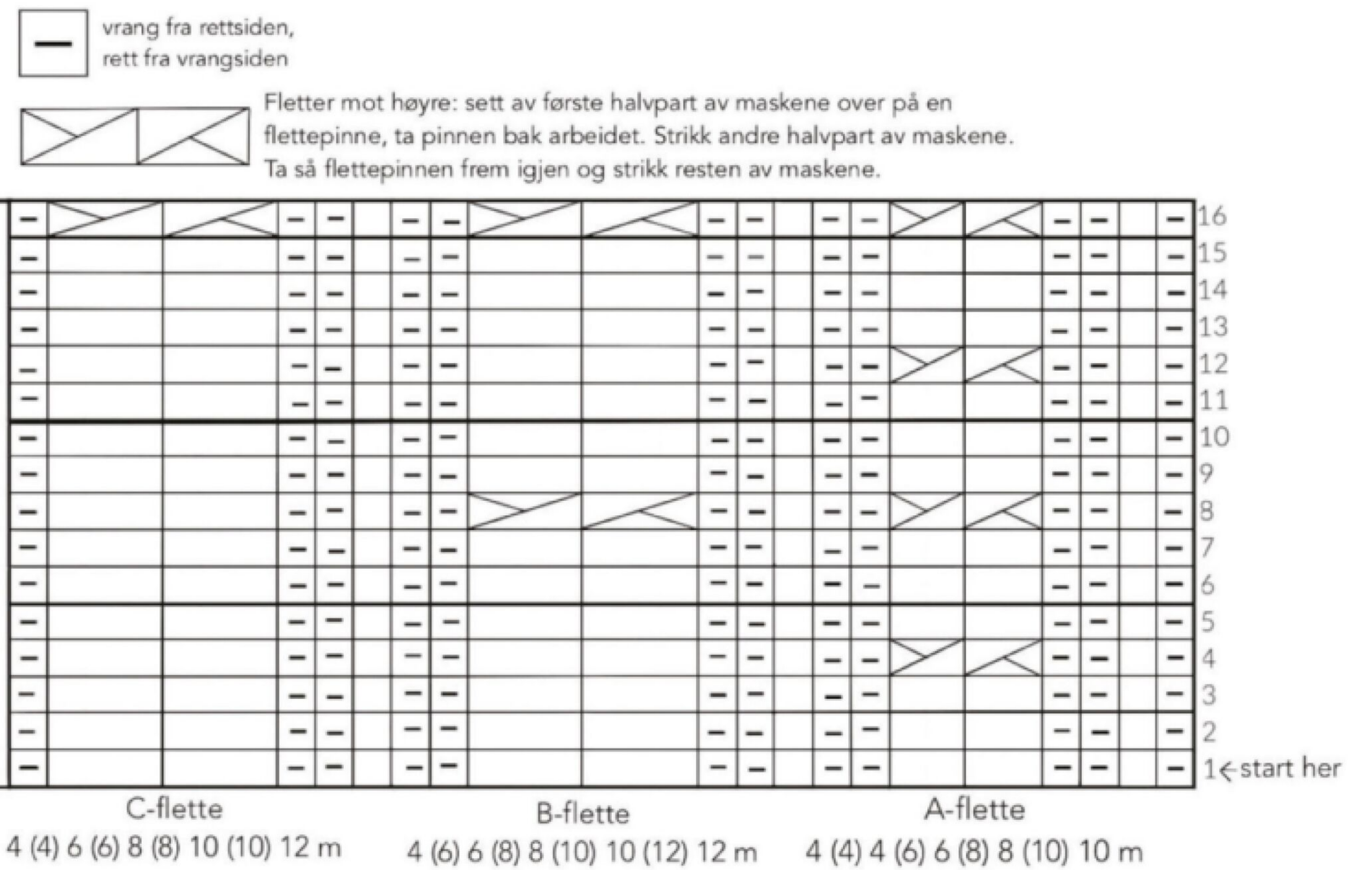
Strikk så andre halvdel av bakstykket frem og tilbake i samme mønster, men strikk de 2 første m på hver p fra rettsiden sammen, fell mot venstre. Strikk 1 p fra vrangsiden. Gjenta så 1 p fra rettsiden og strikk de 2 første m sammen. Strikk frem og tilbake 2 cm til. La maskene hvile på en ekstra pinne eller tråd. Bryt tråden.

Forstykke

Strikkes på samme måte som bakstykket, frem og tilbake med mønster, fletter og struktur. Se over. Start fra rettsiden.
Strikk til arbeidet måler 53 (54) 55 (56) 58 (59) 60 (61) 62 cm. Ved neste oddetallsomgang, strikk mønster og fell de midterste 9 (9) 11 (11) 11 (13) 13 (15) 15 m. Strikk mønster videre ut p. Videre felles det noen m fra halsen mot skuldrene.

Strikk halve forstykket frem og tilbake i mønster, start fra rettsiden.
Strikk de 2 siste m hver p fra rettsiden sammen, fell mot høyre. Strikk 1 p fra vrangsiden. Gjenta så de to p til 4 m er felt fra halsen. Strikk 2 cm til. La maskene hvile på en ekstra pinne eller tråd. Bryt tråden.

Strikk så andre halvdel forstykket frem og tilbake i samme mønster, men strikk de 2 første m på hver p fra rettsiden sammen, fell mot venstre. Strikk 1 p fra vrangsiden. Gjenta så de to p til 4 m er

felt fra halsen. Strikk 2 cm til. La maskene hvile på en ekstra pinne eller tråd. Bryt tråden.

Montering

Sy sammen skuldrene med maskesting.
Ha maskene fra forstykket og bakstykket på to pinner ovenfor hverandre og sy fra halsen til skulderen.
Sy med en nål.

Nederste pinne: stikk nålen inn som om den skal strikkes r, ta masken av pinnen.
Nederste pinne: stikk nålen i neste maske som om den skal strikkes vr
Øverste pinne: stikk nålen inn som om den skal strikkes vr, ta masken av pinnen.
Øverste pinne: stikk nålen inn i neste maske som om den skal strikkes r.
Gjenta disse pinnene til det ikke er mer m igjen. Sy og fest tråden.

Ps: for å huske den teknikken har jeg en liten regle jeg tenker når jeg syr:
Opp og av, ned og bli.
Ned og av, opp og bli.
Opp tenker jeg på rettmaske, ned tenker jeg på vrangmaske.

Hals

Plukk opp 58 (58) 62 (62) 62 (64) 64 (66) 66 m langs halsåpningen med p 4,5 liten rundpinne eller settpinner. Strikk vrbord (*1r, 1*vr) rundt til halsen måler 10 cm for kort hals, eller 20 cm for høy hals. Fell av i vrangbord (løst eller med en elastisk avfelling). Kanten kan sys ned om ønskelig.

Ermer

Plukk opp 66 (66) 70 (70) 74 (78) 82 (86) 90 m langs ermehullet med p 5, start midt under ermet. Plasser en mm her. Strikk dobbel perlestrikk rundt og fell 2 m hver 3 (3) 3 (3) 3 (2,5) 2 (2) 2 cm nedover. En fellerunde strikkes slik:

Fell mot høyre, strikk dobbel perlestrikk til det gjenstår 2 m før mm, fell mot venstre.
Rapporten vil ikke alltid gå opp under ermet ved felling, men det vil ikke vise, så bare fokuser på at resten av mønsteret stemmer.

Bytt til mindre rundpinne eller settpinner når det blir behov for det. Det felles 12 (11)12 (12) 13 (15) 17 (18) 20 omg totalt.
Strikk de 42 (44) 46 (46) 48 (48) 48 (50) 50 m til ermet måler 39 (40) 41 (41) 42 (42) 43 (43) 44 cm eller annen ønskelig lengde. Strikk 1 omg r. Bytt til p 4,5. Strikk vrangbord (*1r, 1vr*) i 5 cm. Fell av i vrangbord.

Montering og hekledetaljer

Fest alle løse tråder. Vask genseren og la den tørke flatt.

Om ønskelig kan man hekle på noen detaljer. Husk å hekle etter vask og blokk.
Heklingen gjør man i de rettstrikkede omg nederst på ermer og bol og i sømmene oppe ved skuldrene.

Hold tråden på innsiden av plagget, stikk heklenålen inn i første m, hent opp tråden og strikk den ned i neste maske, hent opp tråden igjen. Fortsett samme prosess ut omgangen eller langs sømmen. Ved siste løkke, bryt tråden og trekk den ned til innsiden av plagget og fest der.

#Inspirasjon

Andres strikketøy får oss til å ville ta frem pinnene.

FAR OG SØNN: *@kreativekristine har laget disse fantastiske islenderne til mannen Frithjof og baby Ludvig.*

GRÅ DRØM: *Denne grå versjonen av den vakre Agnetejakka er det @ventepinner som står bak.*

NY START: *Det finnes nesten ikke noe bedre enn å starte på et helt nytt strikketøy. Denne myke starten er det @knitby_rikke som står bak.*

SJARM: *Mor og barn i like gensere av @veronica.loken.*

BLOMSTERBLÅTT: *@knitby_roen har strikket denne knallfine versjonen av Marisweater!*

HØSTFARGER: *De lekre høstfargene står godt ut som mønsterfarge i @lindapiinda_strikk sine Seljevotter.*

SUPERSØT: *Det er @emilies.strikk som står bak denne søte versjonen av Perlemors bobledress og boblelue.*

BABYDRØM: *Tenk å pakke seg inn i et så nydelige teppe? @kniitbybeate har strikket Mini Augustins no1.*

«BUSTIER, BABY»: *Fra «Strikk din egen fashion-garderobe».*
FOTO: ISABEL WATSON

Strikk med ekstra schwung

Tekst ÅSA H. AABERGE

Strikkedesigner Camilla Dingsøyr er ute med ny bok. En litt utenfor boksen strikkebok. – Men jeg har alltid vært litt sånn, utenfor, sier hun.

Camilla Dingsøyr har vært glad i klær siden hun var barn, i det visuelle og det kreative ved å skape antrekk og uttrykk. Plaggene trengte aldri å ha en anerkjent merkelapp eller koste penger, det handlet mer om å utforske og iscenesette – og å føle seg fin. Slik er det fremdeles.

– Jeg vokste opp på Sørlandet, litt langt unna «alt». Farmor, som bodde i Oslo og som jeg besøkte ofte, var veldig kreativ, sier Dingsøyr.

– Hun heklet, strikket, sydde og selv om hun ikke hadde så mye penger, så var hun alltid veldig stilig.

Hun lånte fjonge klær, arvet gammel sminke og fant skatter på loftet til farmor.

Da Dingsøyr flyttet til Oslo på 1990-tallet – et tiår hun stadig inspireres av i sitt strikkedesign og uttrykk – fikk hun tilgang til magasiner, butikker og rikere stilinspirasjon i bybildet. Blant det første hun kjøpte da hun flyttet hjemmefra og fikk lønn, var en Chanel N°5-parfyme og en batteridrill. «Dette beskriver meg godt. Jeg er litt Chanel N°5 og litt batteridrill. Litt fashion og litt praktisk,» skriver Dingsøyr i sin nyeste bok «Strikk din egen fashion-garderobe».

Det er Dingsøyrs tredje. Der forrige bok, «Strikk din egen basisgarderobe», handlet om å strikke baseplagg, inneholder høstens nye bok strikkeplagg med en ekstra schwung: gullknappet jakkesett og rød jumpsuit, glitret topp med matchende

«ELIE-CAPE»:
Fra «Strikk din egen fashion-garderobe».
FOTO: ISABEL WATSON

truse, diger sløyfe og en liten bustier i lilla, diger, rosa clutch.

Da vi møtes har Dingsøyr på seg en av den nye bokens hverdagsplagg – den er delt opp i kategoriene fest, hverdag og tilbehør – en kremhvit, flettestrikket «Klassisk arangenser». Den passer i en hytte i Aspen i Colorado, skriver hun i boken, men den kler også Tøyen, hvor Dingsøyr har sin hverdagsjobb som grafisk designer. Strikkebedriften, Lokal Oslo, driver hun på fritiden.

Til denne romslige, myke genseren har hun vide jeans og håret oppsatt i en karakteristisk, litt rufset, dutt midt på hodet.

– Selv om jeg elsker å kle meg opp, kler jeg meg jo oftest sånn her, sier Dingsøyr.

Når hun vil føle seg ekstra fin, tar hun høye hæler på.

– Jeg elsker sko, sier hun og drar hånden bortover som for å illustrere mengdene.

I strikk og stil lar Dingsøyr seg gjerne inspirere av ikoner fra populærkultur. Hun nevner Carrie Bradshaw, hovedrollen i «Sex and the city» – som også er glad i sko og ekstravagnate plagg. Den lille, strikkede trusen med glitter i boken, tror Dingsøyr at Carrie kunne «eid» Manhattan i.

– Jeg har vokst opp med «Sex and the City», og har sett det igjen i voksen alder, det er et mekka for inspirasjon!

I oppveksten drømte hun seg vekk i klær på skjermen, og ikoner som den norske musikeren Åse Klevelands antrekk og sveis.

– En 17. mai da jeg var 19–20 år, hadde jeg nye sko med platå, sort langt skjørt og sort dressjakke og en venninne sa: «Du ligner på Åse Kleveland». Det var det største komplementet, ler Dingsøyr.

Langt unna fiktive scener på skjermen finner Dingsøyr også inspirasjon i omgivelsene rundt seg. Musikk, farger og kombinasjoner, sollyset. Finsk natur og kultur – og det den finske merkevaren Marimekkos fargerike univers. Det viser igjen i plaggene hun kreerer, som ikke forholder seg til strikke-normer. Det er ukonvensjonelle fasonger til strikk å være, farger som snakker høyt.

– Det er lite som gleder meg mer enn å finne noe som er skikkelig fint. Det kan være noe brukt fra Fretex eller en god «design-piece», eller noe jeg skaper selv, sier Dingsøyr.

– Det er en litt utenfor boksen strikkebok. Men jeg har alltid vært litt sånn, utenfor.

Plaggene hun designer har snert. En av Dingsøyrs personlige favoritter fra boken er en svart cape inspirert av den amerikanske moteprofilen og designeren Michelle Elie, kjent for sin opulente stil.

– Hun er mye. Men jeg føler at å pynte seg som man selv vil, aldri er feil. Jeg har ikke noe problem å være over-dressed.

Dingsøyr gleder seg over å se folk kler seg personlig, og oppmuntrer andre til å gjøre sin egne vri av hennes design. Ordet «fashion» i boktittelen, mener Dingsøyr er åpent for tolkning.

– Ordet løfter betydningen av det å kle seg opp litt ekstra kanskje, men det er ord man kan fylle med seg selv.

Strikkedesigneren har kreativitet og håndverk i blodet, og lærte tidlig å strikke og sy.

– Jeg lagde klær til Barbie-dukkene som barn. Det var et kreativt utløp, men også en akt av nødvendighet, fordi man ikke alltid kunne gå og kjøpe nytt. Og det har blitt med meg, sier Dingsøyr og utdyper:

– Jeg har vokst opp i en familie hvor det ikke alltid var så mye penger. Om man ønsket seg noe, måtte man skape det selv – kjøpe brukt, redesigne, skape ting fra bunnen selv, sier hun.

Dingsøyr begynte å strikke til andre da hun fikk sin første datter i 2004.

– Strikking har alltid handlet om overskudd, energi og noe lystbetont. Det opplevesves personlig. Jeg har aldri villet gjøre det til en fulltidsjobb, sier hun.

– Jeg kaster meg rundt når jeg føler meg inspirert. Da er det ikke grenser for hva kreativt jeg kan gjøre. Ding! Lyspære i hodet.

Hun skisserer tanker og ideer i en liten notisbok før det kanskje, men ikke alltid, blir til en strikkeoppskrift som hun deler på Instagram og nettside.

– Jeg kan være usikker og ha lavt selvbilde. Men når det gjelder stil og strikking, har jeg aldri stilt spørsmål ved meg selv. Det tror jeg også henger sammen med at jeg ikke er avhengig av å tjene masse penger på dette, det er et lystbetont hobbyprosjekt, sier Dingsøyr.

– Jeg blir liksom ikke så lei meg heller, om folk ikke liker det jeg lager eller går i. Jeg står støtt i det.

Hvorfor fortsetter du å strikke?

– Jeg elsker det. Det er kjempegøy og utrolig fascinerende at ved hjelp av to pinner og en tråd kan du lage de mest fantastiske tingene og dine egne tolkninger. Det er litt utømmelig hva jeg vil lage.

«JEG KASTER MEG RUNDT NÅR JEG FØLER MEG INSPIRERT. DA ER DET IKKE GRENSER FOR HVA KREATIVT JEG KAN GJØRE. DING! LYSPÆRE I HODET.»

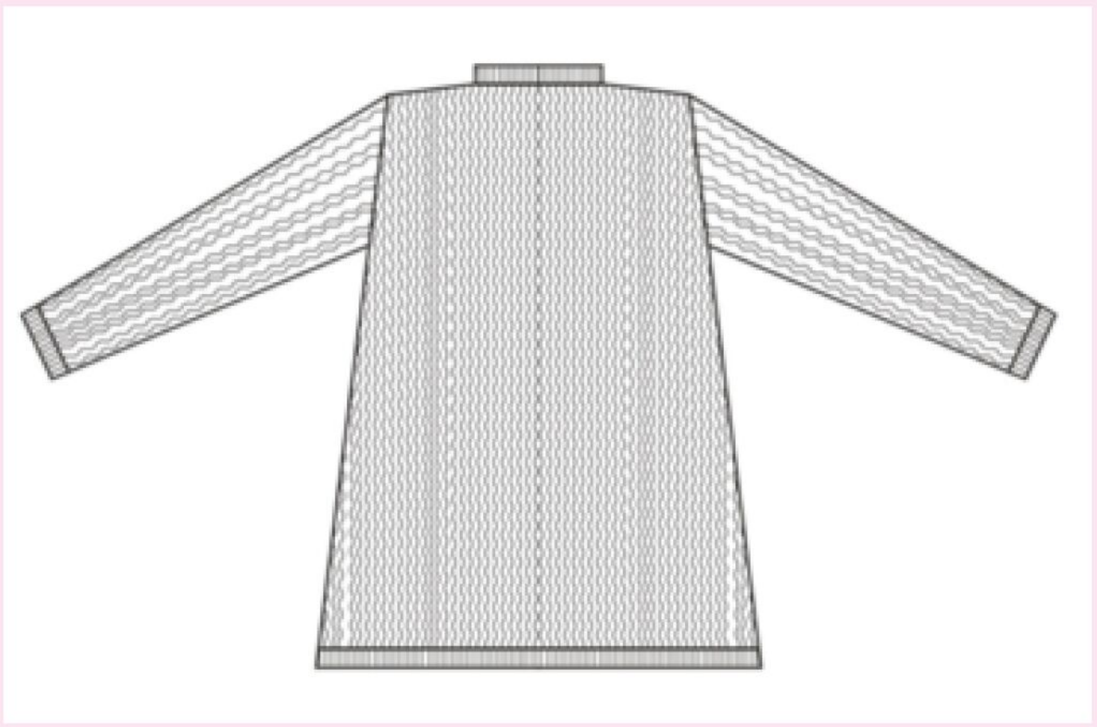
«KLASSISK ARANGENSER»:
Fra «Strikk din egen fashion-garderobe».
FOTO: ISABEL WATSON

OPPSKRIFT

Design CAMILLA DINGSØYR Foto ISABEL WATSON

Flettegenser med spisse skuldre

En Ralph Lauren-inspirert genser, med et hint av 70-tallet. Jeg kan se meg selv på cocktailparty med en dry martini (som jeg ikke liker) i hånden, mens jeg kaster kokett på hodet.

Garn: Finull/Rauma Garn
Pinne: 3
Strikkefasthet: 10 cm = 21 m
Antall nøster: (7) 8 (8) 9 (10)
Farge: Rustoransje 461

Størrelser:
(XS) – S – (M) – L – (XL)
Bredde/omkrets: (49/99) 53/107 (57/114) 61/122 (64/129) cm
Lengde: (70) 72 (74) 76 (78) cm

Teknikker brukt:
Raglan
Flettestrikk
Maskesting

BOL

Legg opp (208) 224 (240) 256 (272) m.
Strikkes rundt.
Strikk vrangbord, 2 r + 2 vr – 7 cm.
Strikk mønster etter diagram og repeter diagrammet over 8 m.
Vri fletten første gang etter 3. omg.
Vri på hver 15. omg som vist i diagrammet.

Strikk til arbeidet måler 52 cm.

Plasser en MM1 i beg av omg og en MM2 etter (102) 106 (110) 114 (118) m. Strikk frem til den første MM og fell av 4 m til ermehull – 2 m før og 2 m etter MM.

Legg arbeidet til side og strikk det første ermet.

ØKNINGER

Plasser en MM mellom de 2 vr m på slutten
av omg.
Omg 1: øk 1 vr m på hver side av MM.
Omg 2: øk 1 r m på hver side av MM.
Omg 3: øk 1 r m på hver side av MM.
Omg 4: øk 1 r m på hver side av MM.
Den nye fletten går inn i mønsteret og strikkes etter diagram.
Strikk ca. 18 cm uten økninger.
Neste omg – plasser MM midt i den nye fletten (3 r m på hver side av MM).

Omg 1: øk 1 r m på hver side av MM.
Omg 2: øk 1 r m på hver side av MM.
Omg 3: øk 1 r m på hver side av MM.
Omg 4: øk 1 vr m på hver side av MM.

Strikk 20 cm fra siste økning.

Fell av 4 m – 2 m på hver side av MM.
Strikk ermet inn på samme pinne som bolen på neste omg.

Strikk frem til MM2 på bolen, fell av 4 m (– 2 m før og 2 m etter MM). Legg arbeidet til side, strikk det inn på bolen.

Nå har du (324) 348 (372) 396 (420) m.

BÆRESTYKKET

Når begge ermene er på bolen, skal det felles til raglan hver 2. omg (10) 11 (12) 13 (14) g.

Nå har du (244) 260 (276) 292 (308) m.

Fell til raglan kun på ermene, strikk 2 m sammen på hver side av ermet hver 2. omg (24) 26 (28) 30 (32) g.

Nå har du (148) 156 (164) 170 (180) m.

Plasser så en MM midt på begge ermene ved skulderpartiet.
Strikk frem til den første MM.
Fell av (13) 15 (17) 20 18 (21) m (skulderm).
Strikk 48 m.

Fell av de neste (26) 30 (34) 38 (42) m
(skulderm).
Strikk 48 m.
Fell av (13) 15 (17) 20 18 (21) m (skulderm).

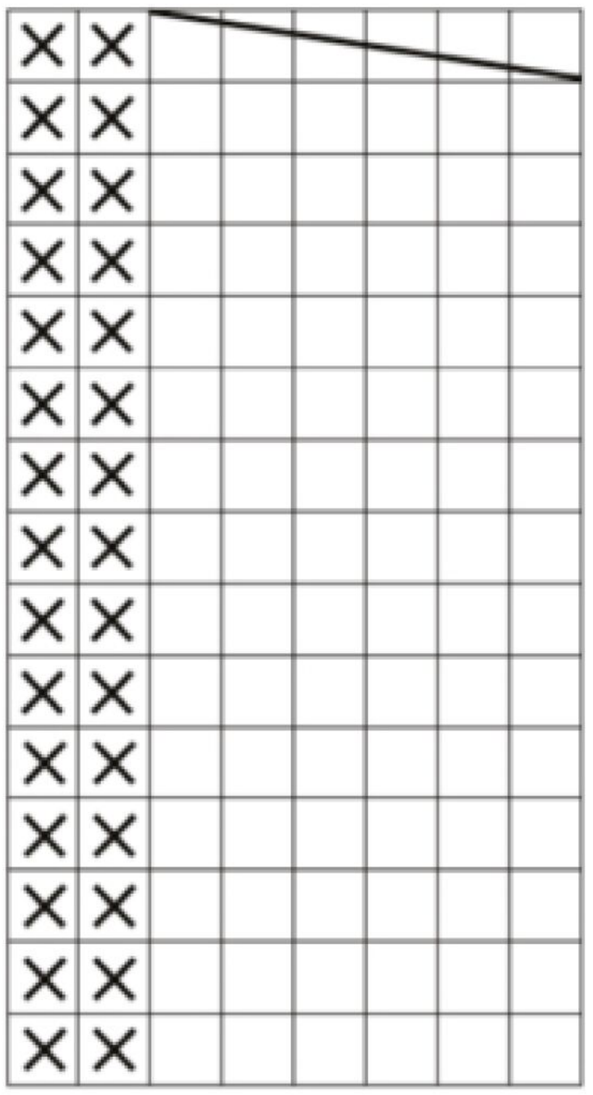
Strikk de (96) 96 (96) 96 (96) m over på en
mindre rundpinne.

HALSKANT

Strikk 1 cm flettemønster.
Neste omg – strikk 1 r + 1 vr – 2 cm.
Neste omg – fell av.
Sy sammen på skuldrene.

Diagram

□ = R

☒ = Vr

= Vri mot venstre: Sett 3 m på en hjelpepinne foran arbeidet, strikk de neste 3 m r. Strikk så de 3 m fra hjelpepinne r.

#Rosa inspo

Fargen rosa oser av romantikk, kjærlighet og femininitet, men også omsorg, glede og lykke. Ikke rart vi blir glade.

STRIPER: *Knallfine striper i Våringenseren, som er designet av @mariatessem.strikk og strikket av @strikkepants.*

OGSÅ FOR BARN: *@linnisabelberg har laget denne rosa og råfine barneutgaven av Halogenseren.*

ROSA OKTOBER: *En mørk rosa versjon av Vaffelsweater, signert @frksiljestrikk.*

FJELLFIN: *Det rosa mønsteret er helt perfekt på @turgledepaapinner sin grå Over tregrensa-genser.*

MØNSTER: *@strikkesus har laget denne lekre varianten av en rosa Tic-Tac-Toe-genseren. Mønsteret er designet av The Knitting Stories.*

KLØVER: *Mønsteret på Kløvergenseren fra Skappel kommer nydelig fram i den rosa versjonen som @emmelinestrikk har laget.*

PRETTY IN PINK: *De sarte og delikate Høstflettevottene er det Frid Balgobin som har laget og delt på sin konto @strikkformelvin.*

ROSATONER: *@jennyystrikk har startet på både Rivieragenser og Blomsterselbu i de fineste rosatonene.*

Gjør hverdagen til en fest

Tekst INGELØW ELISE KOPPERUD

Den heklede luen er unik og full av personlighet. Ditt neste prosjekt?

MinMotes heklelue kombinerer retro håndarbeidstradisjon med moderne bohostil. Og best av alt: Du kan lage den selv!

Denne sensommeren og høsten har vi sett luen prege festivalmoten og gatemoten under København Fashion Week. Sammen med hobbyhekler Celine Hind (28) har vi utviklet en oppskrift inspirert av denne trenden.

– Jeg synes den er dritkul, sier Hind, som har sett luen mye på festivaler i år.

Oppskriften er enkel å følge, og resultatet blir en lue som garantert står ut.

– Jeg elsker denne luen og er så glad for at jeg nå kan hekle den i så mange farger jeg vil, sier MinMote-profil Jenny Gehrken.

Oppskriften passer for både nybegynnere og erfarne heklere. Den krever bare to enkle teknikker.

– Det er luftmasker og stavmasker. Kan man de to, så kan man hekle denne, forklarer Hind.

I tillegg brukes kjedemaske litt mot slutten av oppskriften.

– Jeg utviklet den for at alle skal kunne hekle og få mestring, sier Hind.

FEST: *Celine Hind på festivalen Grøn Concert i København i sommer.*
FOTO: PRIVAT

Bonus: Dette er et prosjekt som ikke tar lang tid.

Luen hekles i én del før den avsluttes med en valgfri kant i ønsket teknikk. I oppskriften på neste side finner du tre ulike alternativer til kant.

Her kan du gi luen et personlig preg, ved å sy på pynt etter eget ønske. Den heklede luen med skjellkant er det perfekte tilbehøret til strandturer, festivaler og lange sommerkvelder om du har tenkt deg til varmen i vinter.

Hinds favoritt er enkel kant med raffiagarn.

– Og kanskje paljetter og bølgete garn til fest, sier hun.

Hind tipser om disse garnene: Bomullsgarn fra Drops Paris, Raffiagarn fra Lindehobby eller Hobbii og Strikkefebers «Disco Garn», i 100 gram eller 50 gram. Sistnevnte gir en ekstra effekt med glinsende paljetter.

Om du trenger hjelp til oppskriften, eller om du er helt ny på hekling, så har Hind laget videoguider som du finner på siden garnoggreier.no.

Hennes anbefaling er å lære seg grunnteknikkene før du starter på en oppskrift.

Hind mener luen passer til mange ulike anledninger.

– Jeg synes det er veldig kult at man har på seg litt forskjellig når man kler seg. At man har på seg noe som er kjøpt, noe som er arvet og noe som er laget selv, sier hun.

Ikke minst er den en perfekt følgesvenn på festival.

– Da kan du gå skikkelig crazy. Du kan lage lange paljetter eller lange perler, foreslår hun.

Likevel understreker hun at du ikke må spare luen til neste festival:

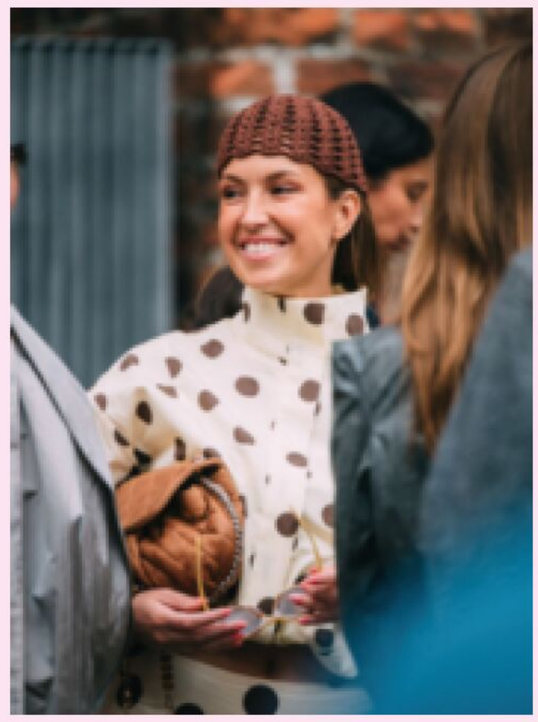
– En hverdag også, livet er en fest!

Oppskrift >>>

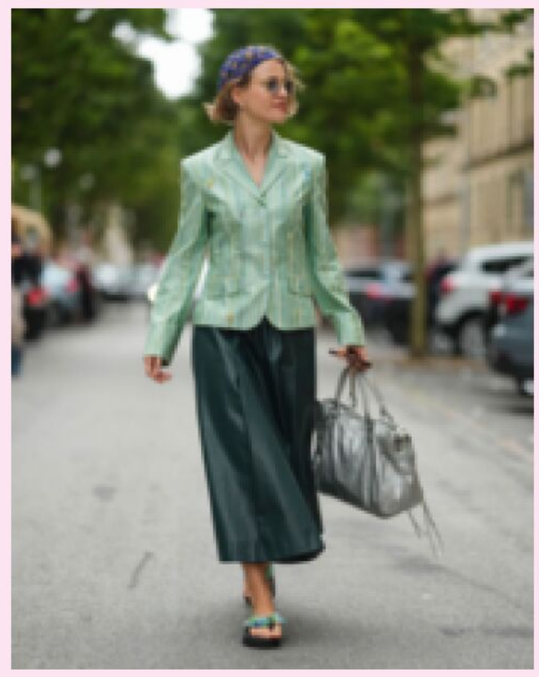
ENKEL OPPSKRIFT: *MinMote-profil Jenny Gehrken i heklet lue av raffiagarn. Garn kan varieres etter hvilket uttrykk du ønsker på luen.* FOTO: INGELØW ELISE KOPPERUD

Heklede luer kom i mange former på CPHFW i august:

ALLE FOTO: GETTY IMAGES

OPPSKRIFT

Design CELINE HIND og MINMOTE

MinMote-heklelue

Luen hekles i én del, med staver og løsmasker, hele veien.
Arbeidet avsluttes med en valgfri kant i ønsket teknikk.

Størrelse: Hekles i onesize, tilsvarende M. Hvis hatten blir for trang, kan den utvides ved å strekke i stoffet, eller blokkes.
Heklenål: Veiledende størrelse: 3,5 mm.
Garn: Ett garnnøste i bomull, lin, raffia eller papirgarn.
Tips: Jo tykkere garn, jo varmere blir hatten. Tynn bomullstråd eller raffiagarn anbefales.

Forklaringer:
Stavmaske = st.
Luftmasker = lm.
Stavbue = «Hullet» som dannes mellom hver stav.
Øke: To stavmasker i samme stavbue.
Stavmaske av luftmasker: 3 lm = 1 st. Tre luftmasker i starten av runden telles som den første stavmasken.
Fastmaske: fm.
Kjedemaske: kjm.
Dobbel stavmaske: dst.
Usynlig søm: Teknikk som gir deg et fint sluttresultat når du til slutt fester tråden.

INTRODUKSJON

Hatten hekles i én størrelse og har totalt 13 runder. Du starter med å hekle en ring av luftmasker (telles ikke som en runde). I denne ringen skal det videre hekles 6 staver (st). Mellom hver st skal det hekles 2 luftmasker (lm).

Luftmaskene gjør at det lages «hull» i hatten, såkalte «stavbuer».

I runde 1-7 skal det økes med 6 staver/stavbuer i hver runde. Etter den 7. runden, skal det være totalt 42 st.. I runde 8-13 skal det ikke økes.
Nå skal det ikke hekles 2 lm mellom hver st, men 1 lm (dette er for at hullene skal bli mindre). Dette er for at hullene skal bli mindre i disse rundene for en bedre passform.

Til slutt kan du velge hvordan formen på kanten skal være. Kanskje du vil ha en bølgete kant, en tykk kant eller kanskje med perler. Her er det bare kreativiteten som setter grenser. Avslutt kanten med en usynlig søm.

START

Hekle 4 lm (lag en løkke + 3 lm).

Nå skal rekken bli til en ring: Før nålen inn i den første løkken du lagde, og dra tråden gjennom begge maskene du nå har på tråden.

Nå skal du ha dannet en liten klump. Denne vil se ut som en ring etter første runde, når den fyller seg opp med masker.

1. OMGANG

Mellom hver st skal det hekles 2 lm i 1-7 runde. Fra 8 -13 runde skal kun hekles 1 lm i mellom hver stav.

Hekle 5 lm (telles som første stav + 2 lm). Hekle 1 st + 2 lm i ringen, gjenta til du har 6 st totalt. Avslutt med 1 kjm rundt rundens første stav.

Nå skal du ha 6 staver og 6 stavbuer.

Tips: Tell over at du har riktig antall st/stavbuer, i alle rundene fremover. Antall staver og stavbuer er det samme i hver runde.

2. OMGANG (Økning i hver stavbue)

Økning i hver stavbue: Første omgang med økning. Nå skal antallet staver/stavbuer økes med 6 for hver runde fremover. I denne runden økes det i hver stavbue.

Hekle 5 lm (telles som første stav + 2 lm) i første stavbue. Øke: I neste stavbue, 1 st + 2 lm, to ganger i hver stavbue. Gjenta rundt hele.
Avslutt med 1 kjm rundt rundens første stav.

Du har nå 12 staver og 12 stavbuer.

Tips: Dra lett i buene og juster dem, slik at arbeidet ser ut som en liten «blomst».

3. OMGANG (Økning i hver 2. stavbue)

Når det ikke økes, skal det hekles vanlig/enkel stav, det vil si 1 stav i hver stavbue. Den første stavbuen telles som første økning i hver runde.
Hekle 5 lm (telles som første stav + 2 lm). Denne telles som første økning.
Hekle 1 st + 2 lm i neste stavbue.
Øke: 1 st + 2 lm, 1 st + 2 lm, altså 2 staver.
Fortsett å hekle annenhver stavbue vanlig (1 stav) og øke (2 staver) til vi får 18 st/stavbuer.
Avslutt med 1 kjm rundt rundens første stav.

Du har nå 18 staver og 18 stavbuer.

4. OMGANG (Økning i hver 3. stavbue)

Hekle 5 lm.
Hekle 1 st + 2 lm i de to neste stavbuene.
Øke: 1 st + 2 lm, 1 st + 2 lm i den tredje stavbuen.
Fortsett slik rundt: Økning i hver 3. stavbue
Avslutt med 1 kjm rundt rundens første stav.

Du har nå 24 staver og 24 stavbuer.

Tips: Hvis arbeidet begynner å bule seg innover som en skål, kan du strekke lett i stoffet til den blir flat igjen. Hvis dette skjer, er det enten fordi du hekler litt stramt, eller fordi du har glemt lm mellom st. Hvis du hekler for stramt, kan det være smart å gå opp en nålstørrelse.

5. OMGANG (Økning i hver 4. stavbue).

Hekle 5 lm.
Hekle 1 st + 2 lm i de tre neste stavbuene.
Øke: 1 st + 2 lm, 1 st + 2 lm i neste stavbue.

Fortsett slik rundt: Økning i hver 4. stavbue.
Avslutt med 1 kjm rundt rundens første stav.

Du har nå 30 staver og 30 stavbuer.

6. OMGANG (Økning i hver 5. stavbue)
Hekle 5 lm.
Hekle 1 st + 2 lm i de fire neste stavbuene.
Øke: 1 st + 2 lm, 1 st + 2 lm i første stavbue.
Fortsett slik rundt: Økning i hver 5. stavbue.
Avslutt med 1 kjm rundt rundens første stav.

Du har nå 36 staver og 36 stavbuer.

7. OMGANG (Økning i hver 6. stavbue - siste omgang med økning)
Hekle 5 lm.
Hekle 1 st + 2 lm i de fem neste stavbuene.
Øke: 1 st + 2 lm, 1 st + 2 lm i første stavbue.
Fortsett slik rundt: Økning i hver 6. stavbue.
Avslutt med 1 kjm rundt rundens første stav.
Du har nå 42 staver og 42 stavbuer.

Tips: Arbeidet skal måle 16 cm, kontroller at du har riktig lengde. Tell over at du har riktig antall staver/stavbuer før du går over til de neste omgangene, hvor det ikke skal økes mer.

8.–13. OMGANG (Ingen økning)
Rundene i denne delen er like.
Nå skal det ikke hekles 2 lm mellom hver st, men 1 lm. Dette er for at hullene skal bli mindre.

Obs: Første stav i hver runde blir som en økning. Antallet staver/stavbuer vil derfor øke med èn for hver runde.
Totalt i den 13.runden skal du ha 48 staver.
Hekle 4 lm (teller som første stav + 1 lm).
Hekle 1 st + 1 lm i hver stavbue rundt.

Ikke bryt tråden enda. Vi bruker samme tråd til å hekle valgfri kant.

Avslutt med 1 kjm rundt rundens første stav.

KANT
Fortsett med tråden fra siste runde. Eller hvis du ønsker en annen farge, avslutt med en usynlig søm, og start den nye tråden i samme maske som du har laget den usynlige sømmen i.

TIPS: Hvis du ønsker en tykkere/kraftigere kant, kan du gå opp en heklenålstørrelse, eller hekle med dobbelt garn. Ønsker du noe nettere eller mer detaljert, kan du gå ned en heklenålstørrelse.

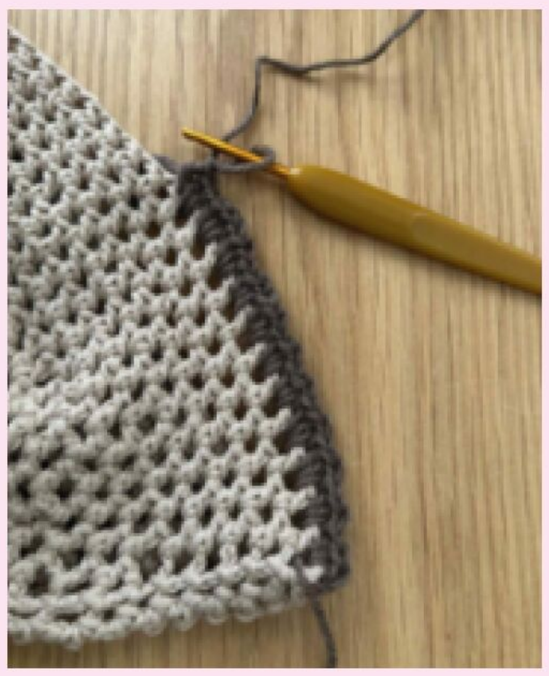

ALTERNATIV 1 (Med eller uten skjell)
1 runde med 2 fastmasker i hver stavbue.
Avslutt med usynlig søm.
Valgfri pynt: For eksempel skjellperler. Bruk en gjennomsiktig tynn fiskesnor/perlesnor, og velg avstand mellom skjellene. Fest i hver tredje fastmaske.
Avslutt med en usynlig søm.

ALTERNATIV 2 (Litt bølgete)
1 runde med 1 fm, 1 stavmaske, 1 fm i hver
stavbue.
Avslutt med en usynlig søm.

ALTERNATIV 3
1 runde med 1 fm, 1 dobbelstavmaske, 1 fm i hver stavbue.
Avslutt med en usynlig søm.

VARIASJONER: *Her ser du hekleluen i brunt raffiagarn og Drops Paris i beige med skjellkant.* FOTO: CELINE HIND

Tekst og foto ELFI LEINAN

Da Hege Nilsen skjønte at det ville bli vanskelig for redningsmannskapene å finne henne i fjellet under en snøstorm, bestemte hun seg: Sort-hvitt måtte byttes ut med farger. Det har endret livet til Tromsøværingen.

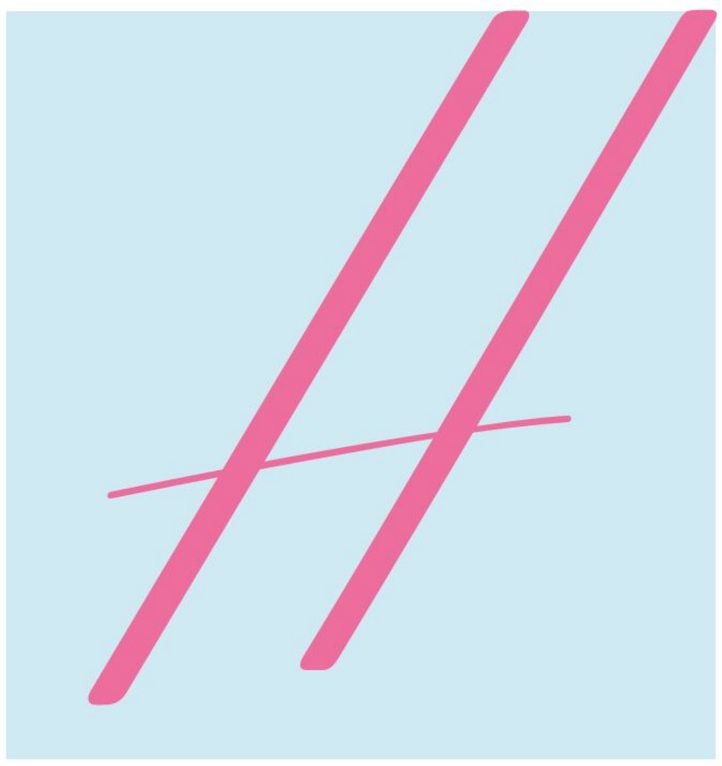
Sverr livet

i 4 farger

FOTO: PRIVAT

«SORTE OG HVITE KLÆR I FJELLET I MARS ER IKKE SPESIELT GUNSTIG. DET ER VEL HELLER IDIOTISK.»

ege Nilsen, kanskje mest kjent under navnet «Pudderpiken», ser ned på strikketøyet hun har i hendene.

En ny rosa genser er under konstruksjon – den sikkert 70. i rekken av egendesignede plagg.

Og det kan hun på sett og vis takke en hendelse for omtrent 15 år siden for.

– Det var ganske dramatisk, men så gikk det jo bra til slutt.

Historien begynner en relativt fin marsdag i 2010. På tur med noen venner fører et overraskende værskifte til en «whiteout» i fjellet. Kontrastene i landskapet blir borte under tett snøfall og sterk vind.

På toppen turfølget allerede har nådd, kjenner Hege umiddelbart at hun blir redd. Hun vil komme seg ned så fort som overhodet mulig – så raskt at hun uten å merke det skiller lag med resten.

– Jeg fikk panikk og mistet hodet. Og det gjorde at jeg også gikk i feil retning, forteller Hege.

På grunn av vinden hører hun ikke at turfølget roper etter henne.

Snøfallet vil heller ikke gi seg, og enkelte steder er mengdene så store at hun kaver rundt med snø til langt over livet. Skiene må tas av og på for at hun skal komme seg framover.

«Kanskje dør jeg nå», tenker Hege.

Det samme tenker nok også turfølget hun har mistet. For ikke lenge etter at hun blir borte for dem, ringer de etter hjelp. Så blir en redningspatrulje fra Norsk Folkehjelp sendt ut, forteller Hege.

– Det var så mye snø at skuterne ikke kom seg helt opp til meg, men jeg klarte på mirakuløst vis å komme meg ned til omtrent 500 høydemeter. Der ble jeg funnet i god behold, sier hun videre.

Sliten var hun, men ikke helt tappet for krefter.

– Jeg var heldigvis i kjempegod form på det tidspunktet, og det reddet meg. Så det første jeg tenkte på da jeg ble funnet, var at jeg måtte komme meg på hytta for å måke snø. Det hadde jeg lovet mamma å gjøre, sier Hege.

Hun ler litt.

– Jeg ville ikke at mamma skulle skjønne at det var meg det var snakk om i både radio og på tekst-tv.

Det andre som fylte hodet mens hun satt bakpå snøskuteren på vei ned, var at hun måtte gjøre noe med turgarderoben sin.

– Sorte og hvite klær i fjellet i mars er ikke spesielt gunstig. Det er vel heller idiotisk, særlig når noe så uventet skjer. Jeg innså jo at det hadde vært lettere for letemannskapene å finne meg om jeg heller hadde hatt klær med mye farge, sier Hege.

Da hun endelig var trygt på plass i Tromsø by igjen, dro hun derfor rett til en turbutikk.

– Der kjøpte jeg både bukse og jakke med den skarpeste fargen de hadde.

Fargene gjorde også noe for den andre store interessen hennes: Fotografi.

Med fargerike klær fikk bildene hun tok på fjellturene sine et helt nytt preg.

– Bildene ble mye sprekere og morsomme, og de gjorde meg glad, sier Hege.

Sånn ble det til at hun også lot fargene spille den viktigste rollen i den tredje store lidenskapen hennes, som er strikking.

Og da hun delte bilder av egenstrikkede plagg på tur, boblet sosiale medier over av spørsmål om oppskrifter.

Problemet var bare at verken sapmí-genseren eller riddari-genseren hun først delte bilder av, var designet av henne selv.

– Jeg tenkte: «Fader altså, det skulle vært mine oppskrifter dette», sier Hege, som ikke brukte lange tida på å sette i gang et eget designprosjekt.

Meter etter meter med garn i sterke farger gikk med til prøving og feiling.

– Jeg er kjempedårlig på å skjønne opp-

OPPTUR: *«Pudderpiken», har 70.000 følgere på Instagram.* FOTO: PRIVAT

FARGERIKT: *Farger spiller en viktig rolle i alt Hege Nilsen gjør.* FOTO: PRIVAT

STRIKKE-SELFIE: *På Instagram deler Hege Nilsen fargerike bilder av egendesignede gensere og turer.*

BLYANT OG PAPIR: *Strikkemønstrene tegner hun med fargeblyanter på papir.*

skrifter, så jeg måtte bare prøve meg fram på min måte, sier Hege.

– Jeg strikket og rakket opp, og strikket og rakket opp. Og det er egentlig sånn jeg jobber den dag i dag når jeg lager nye design, fortsetter hun.

Mønstrene tegner hun med fargeblyanter på papir.

– Sånn ser det ut, sier Hege, mens hun viser fram tegneblokka.

En periode fikk hun hjelp av ei dame som drev en garnbutikk sørpå til å gjøre de håndtegnede mønstrene digitale, men det samarbeidet ble etter hvert avsluttet.

– Nå jobber jeg for meg selv, sier Hege.

– Med alt fra å lage mønster, til teststrikk, foto og deling i sosiale medier. Det stortrives jeg med.

Og for hver nye genser hun har delt bilder av på Instagram, har følgermassen vokst seg større. I dag har hun over 70.000 følgere til sammen på de to kontoene hvor hun deler bilder av både strikk og tur.

Oppskrifter selger hun også så jevnt at hun kan si at hun har en liten biintekt til jobben i helsesektoren.

– Det er ganske fint altså, sier Hege, som ikke har planer om å gi seg som strikkedesigner med det første.

Avslutningsvis får hun spørsmål om hvorfor og hvordan hun landet på å kalle seg Pudderpiken på nett. Og svaret er enkelt:

Navnet har hun «lånt» fra tittelen på et maleri av kunstneren Kristian Finborud. En venn mente nemlig at den skikjørende kvinnen på vei ned en pudderkledd fjellside, nesten måtte være Hege.

– Da jeg fikk se maleriet, så kjente jeg meg igjen i det jeg også. Så da tok jeg rett og slett navnet «Pudderpiken».

Oppskrift >>>
Chunky Buren

OPPSKRIFT

Design HEGE NILSEN, Pudderpiken Foto PRIVAT

Chunky Buren

Garn: Hipp Wool, 100% ull. Hip Mohair.
Pinne: 6.5mm og 7mm

Størrelser og garnforbruk:
XS/S – M - L – XL
9 (10)11(11) Nøster Coconut white Hip Wool
1 (1) 1 (1) Nøste Pink Kiss Hip Wool
1 (1) 1 (1) Nøste Modest Mint Hip Wool
1 (1) 1 (1) Nøste Flamingo Fever Hip Wool
1 (1) 1 (1) Nøste Orchid oasis Hip Wool
3 (3) 4 (4) Nøster Cotton ball Hip Mohair
1 (1) 1 (1) Nøste Purple nights Hip Mohair
1 (1) 1 (1) Nøste Minty breeze Hip Mohair
1 (1) 1 (1) Nøste Bubblegum Pink Hip Mohair
1 (1) 1 (1) Nøste 9377 Fuxia Lana Gatto silk mohair
Min strikkefasthet etter vask:
12 masker 10 cm. 17 omg 10cm
Størrelser:
XS/S: 110 masker
M: 116 masker
L: 122 masker
XL: 128 masker
Forklaringer:
Les hele oppskriften, inkludert tipsene før du starter.

Dette er en Chunky versjon av Buren. Den er strikket i en tråd Hip Wool og 1 tråd Hip Mohair (alternativt 1 tråd drops karisma + 1 tråd drops kid silk).

Det er brukt pinne 6.5 på vrangborder og 7mm på ermer og bol. Strikker du veldig stramt, gå opp en pinnestørrelse.

Genseren kan gjerne være litt romslig. Lengden på ermer og bol tilpasses etter hvordan du ønsker ha den. Dersom du ønsker lengre genser, så legg på et nøste ekstra i bunnfargen.

Bolen og ermene strikkes rundt, fra nederkanten og opp til ermehullet. Deretter settes delene sammen og bærestykket strikkes også rundt.

Omgangene begynner i venstre side på bolen. På bærestykket begynner omgangene på venstre side av bakstykket, i overgangen mellom bolen og ermet.

BOL:
Legg opp 110 (116) 122 (128) masker med bunnfargen Coconut White på rundpinne 6.5 mm og strikk 1 omgang rett før 8 omganger vrangbord 1 rett, 1 vrang.

Bytt til pinne 7mm og øk jevnt fordelt 10 masker til 120 (126) 132 (138) masker.

Fortsett i glattstrikk og strikk til bolen måler 42 (43) 44 (45) cm fra oppleggs kanten, eller til ønsket lengde.

Sett en markør i hver side med 60 (63) 66 (69) til for- og bakstykket.

Til ermehull settes det av på en tråd 7 (8) 8 (9) masker. 3 (4) 4 (4) m på hver side av bakstykket og 4 (4) 4 (5) masker på forstykket. Legg arb til side og strikk ermene.

ERMER:
Legg opp 28 (28) 32 (32) m med hovedfargen på pinne 6.5 mm, strikk 1 omgang rett før 8 omganger vrangbord 1 rett, 1 vrang.

Bytt til pinne 7 mm og øk jevnt fordelt 6 masker (alle størrelser) til 34 (34) 38 (38) masker.

Marker den midterste masken under ermet og legg ut 1 m på hver side av merkemasken ca hver 7. omgang til maskeantallet er 42 (48) 50 (56) masker.

Strikk til ermet måler 48 (51) 52 (53) cm eller til ønsket lengde.

Sett de 7 (8) 8 (9) masker midt under ermet på en tråd = 35 (40) 42 (47) Strikk det andre ermet likt.

BÆRESTYKKET:
Strikk sammen ermene og bolen på rundpinne 7mm.

Strikk 35 (40) 42 (47) masker fra det første ermet, strikk 53 (56) 58 (61) masker fra forstykket.

Strikk 35 (40) 42 (47) masker fra det andre ermet.

Strikk 53 (56) 58 (61) masker fra bakstykket. Totalt 176 (192) 200 (216) masker.

Strikk mønster og fellinger ifølge diagram for bærestykket. Bytt til en kortere rundpinne når det blir nødvendig.

Videre strikkes det i bunnfargen hvor det på omgang 37 felles for utringning til hals: HALS Sett 18 (18) 20 (20) masker midt på forstykket over på en tråd.

Strikk så frem og tilbake.

Strikk vrang tilbake til halsutringningen. Fell først 3 masker på hver side av halsutringningen, så 2 masker på hver side. Følg diagrammet og fell der det er markert for felling, samtidig som du strikker frem og tilbake.

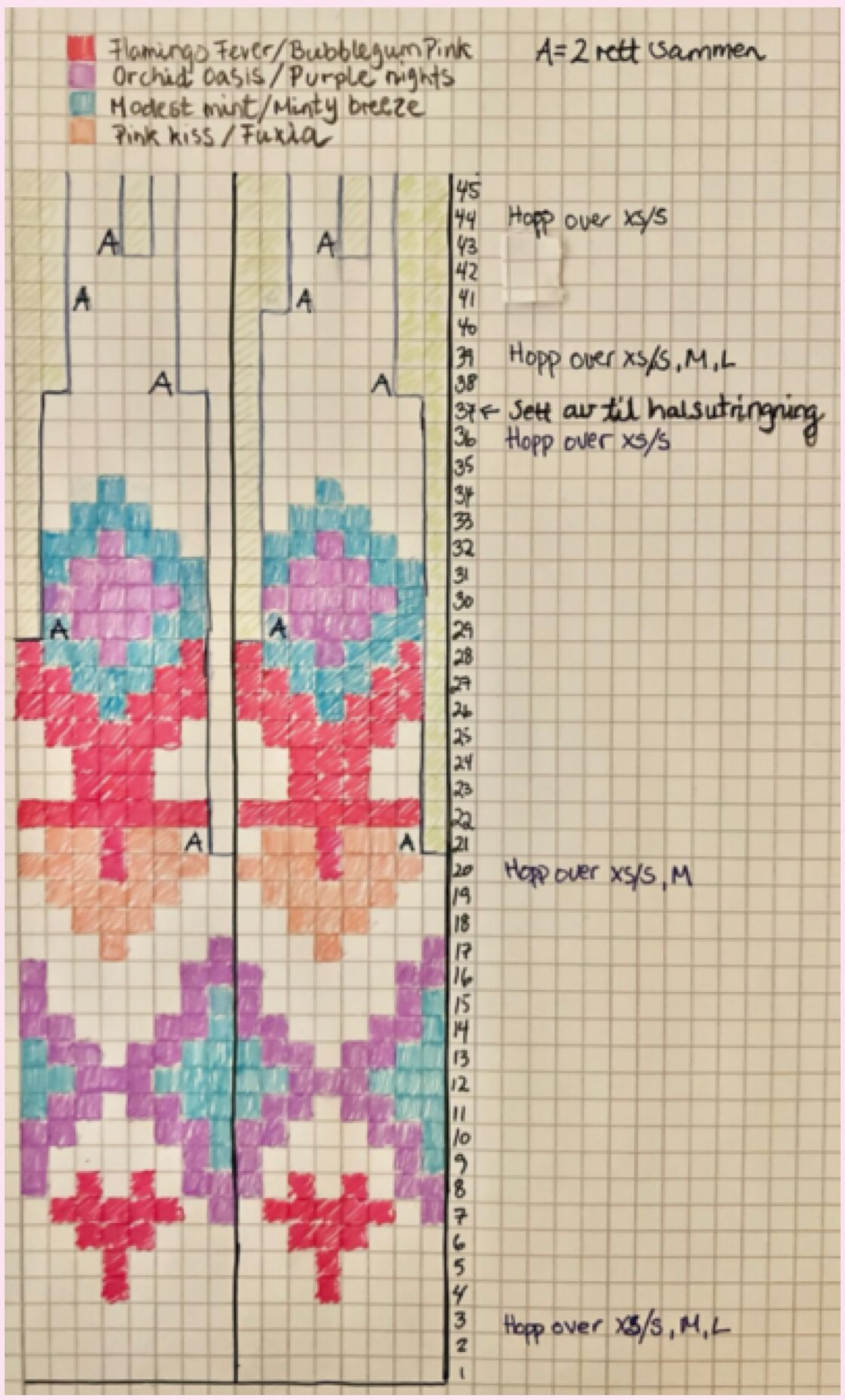
Plukk så opp maskene du har felt av på pinnen din – slik at du sitter igjen med en fullstendig halsutringning.

Bytt til pinne 6.5 og strikk 1 rett og 1 vrang. Juster maskeantallet til 62 (64) 64 (66) masker. Strikk 14 (15) 16 (16) omganger, 1 omgang vrang, og fortsett med 14 (15) 16 (16) omganger 1 rett og 1 vrang før du feller løst av. Halsen skal være dobbel.

Brett halsen innover og sy halsen løst på innsiden.

MONTERING:
Mask sammen ermehullene og fest alle løse tråder. Skyll opp plagget for hånd i lunkent vann og la det tørke liggende.

Tips: Jeg synes alltid genserne blir penest etter vask. Da får jeg bort alle ujevnheter og mønsteret får satt seg litt. Jeg skyller opp for hånd i lunket vann med en ss Milo. Klemmer så ut så mye vann jeg klarer, før jeg legger den et par runder i tørketrommelen. Dette tar maks 10-15 sekunder og under nøye tilsyn.
OBS OBS! Vær forsiktig, genseren kan krympe lynkjapt dersom du ikke følger med.

Jeg tar så genseren som fortsatt er veldig våt ut av trommel og legger den flatt til tørk på et håndkle. Jeg former genseren mens den fortsatt er våt. Her justerer jeg gjerne på lengde/bredde før den får ligge til tørk, i det som føles som en evighet.

Har du ikke trommel, eller er veldig usikker, så går det helt fint å droppe tromlingen. Genseren vil uansett se stor ut mens den er våt, men vil trekke seg sammen når den tørker.

Det er mulig du får litt garn til overs av bunnfargen. Jeg brukte av litt rester, så har ikke 100% oversikt. Tenker det er bedre med litt for mye, enn å mangle et nøste for å få genseren ferdig.

Dersom du er usikker på hvordan du skal maske sammen under ermene, så finnes det enkel forklaring og fremgangsmåte på YouTube.

IVRIG: *Vår Staude strikker og strikker og stikker.* FOTO: PRIVAT

Tekst UNNI IRMELIN KVAM

Heidi Gjermundsen Broch på Det norske teatret stiller i egenstrikket kjole på rød løper. Vår Staude i TV2 deler sin strikkereise med heia-gjengen sin på Instagram. Dette måtte vi høre mer om.

Garn og

KJOLEFIN: *Heidi Gjermundsen Broch drømmer fortsatt om å få skrevet ned oppskriften til kjolen hun strikket seg til Amandautdelingen hun var på sammen med ektemannen Nicolai Cleve Broch i 2018.* FOTO: NTB

glamour

Drømmer om å farge eget garn

Pandemien snudde opp ned på livet til Vår Staude i God Morgen Norge på TV2. Da alt var stengt ned ble hun for alvor bitt av strikkebasillen.

– I ungdommen strikket jeg gjerne på vors, sier Vår Staude. Det gikk i enkle, glattstrikkede oversizede gensere i mohair.

Som mange andre tok hun opp igjen strikkingen under pandemien. Hun kastet seg også på sybølgen, inspirert av Jenny Skavlan og kompani.

– Jeg ble veldig revet med av det å sy. Jeg sydde hundrevis av toalettmapper, klær og til og med en festdrakt. Jeg tenkte egentlig at jeg ikke hadde tålmodighet til å ta opp igjen strikkingen, sier Staude.

Men med mye hjemmetid, hyttetid og scrolling, fikk hun opp mange kule gensere som bare ropte på henne:

– Jeg blir veldig trigget hvis jeg ikke kan noe og vil så gjerne lære, så første «ordentlige» genser var faktisk en veldig vanskelig en, en knallfarget Color Block Party fra Pickles til en av mine døtre, sier hun.

Vår googlet og youtubet og spurte i vei. Alle hun kjente og som kunne strikke ble spurt til råds.

– Til slutt klarte jeg å få ferdig en veldig fin genser. Da var jeg egentlig solgt og siden har jeg strikket veldig, veldig mye, sier Vår.

Prøvelapp er hun ikke redd for, strikkefasthet har hun lært seg og hun er fremdeles flink til å rådspørre google og YouTube.

– Døtrene mine spør stadig om jeg kan strikke til dem og jeg sier alltid ja. Jeg har også strikket til en kjæreste til en av døtrene. Målet er å lære dem å strikke selv da, men de sier at de ikke har tid ... de luringene, sier hun.

Hun er ikke så veldig påvirket av motebildet, men finner ofte strikkeprosjekter på Instagram.

– Jeg er veldig glad i sterke knall-farger og liker godt gensere som skiller seg litt ut. Når jeg strikker til meg selv, bruker jeg stort sett farger, sier Vår.

– Jeg har også funnet mine favoritt-garn fra Jensen og ser at det ofte er sånn at bedre garn koster mer enn garn som stikker og klør og er billigere. Dessverre. Garn er dyrt!, sier Vår.

Hun velger alltid gensere som hun tror passer hennes kropp

– Jeg går ofte for raglan, gensere som strikkes ovenfra og ned, har rund hals og har en lett A-fasong. Jeg kan endre på avfelling og hvilken på type raglan jeg bruker, og endre på hvordan vrangbordene og halsen ser ut. Men, jeg bytter sjelden pinner etter vrangborden, jeg men kjører samme pinne hele veien, sier Vår.

Blant myldret av strikkeinfluenserne hun følger på Instagram, har hun funnet seg en absolutt favoritt: Novemberknit med Ane Fiskum Sunde.

– Jeg liker alle genserne hennes. Favorittoppskriftene derfra er Eun-genser, Joo og Joo light.

Eun har et lengre ribbeparti fra midten og har detaljer som en høy splitt i under armene. Akkurat nå er planen å begynne med Novemberknits nye Lola-sweater i ribbestrikk.

– Lola-genseren er utrolig kul!

– Min andre favorittdesigner er Hanna Heedman, selveste StrikkeKirurgen, der alle oppskriftene har navn etter blomster og planter. Hedmanns Smågodt-genser er en genser jeg har strikket utrolig mange av. Den kan endres og strikkes i alle mulige varianter. Veldig gøy!, sier Vår.

Hun beskriver genserne fra de to designerne som «kule», at de ser bra ut og er gøye å strikke.

– Oppskriftene er lette å følge, de er godt forklart og begge disse designerne svarer på spørsmål hvis jeg lurer på noe. Rått!, mener Vår Staude.

Et typisk genserprosjekt koster henne rundt 1500 kroner eller mer, men hun kan finne et billig prosjekt til 6-700 kroner også, da er ofte garnet på salg.

– Garn er dyrt, men jeg prøver å kjøpe på salg og på nett, da kan man gjøre gode kjøp. Jeg blir ofte så ivrig at jeg må sette i gang nå, liksom, og da ender jeg ofte på Garntopia eller Strikkemagi her på Røa og går på en ny garnsmell. Dyrt garn er dessverre nesten aldri på salg, sier Vår.

– Jeg er ute etter egenskaper i garnet og vil at det skal være lett, luftig og mykt. Jeg velger nesten alltid anerkjente, norske eller danske produsenter som jeg vet driver på en ordentlig måte og tenker at sauene må ha hatt det veldig godt siden garnet koster såpass, sier Vår Staude.

Hvis det hadde vært opp til Vår Staude, kunne hun tenkt seg å besøke en garnprodusent:

– Jeg drømmer om å få være med når hun som driver Strikkefeber farger og tørker garn hjemme på kjøkkenet sitt, sier Vår.

Strikkedrømmen handler altså om å lage eget garn!

– Og egne oppskrifter, det hadde vært veldig gøy, sier Vår.

Hos Vår går det mye i ensfarget, men hun har også utfordret seg selv til å lære mønsterstrikk.

– Jeg styrte lenge unna mønstergensere, men etter hvert er det gøy å bryne seg på det også. Jeg har ikke alltid fullført da ... og droppet mønsterstrikken halvveis ... Men nå strikker jeg Mari Sweater fra Knitby og den liker vel veldig godt å strikke. Det er mønster, men det er repetitivt og jeg må

«JEG BLIR VELDIG TRIGGET HVIS JEG IKKE KAN NOE OG VIL SÅ GJERNE LÆRE.»

LIKE BLID: *Vår Staude viser gjerne frem strikketøyet sitt på Instagram - også med brukket arm.* FOTO. PRIVAT

ikke sitte og nistirre på oppskriften. Jeg liker å strikke og snakke og se på serier eller nyheter samtidig, sier Vår.

I høst solgte hun hjemmestrikkede gensere på et bruktmarked i Oslo. Men følgerne hennes på Instagram kunne lese at hun dagen før brakk håndleddet! Da måtte hun ty til venninnehjelp fra Unni Bøkestad, som stod på en fellesstand.

– Jeg solgte 25 gensere på Lilleaker Bazar og det gikk kjempefint! Det var veldig synd at jeg måtte dra rett før vi åpnet «butikken», men jeg ble innkalt til operasjon av en brukket arm! Det var så mange interesserte kunder og jeg har fått meldinger fra flere av dem som er superfine i sine nye gensere. Jeg fikk dekket garnutgiftene, fikk noen kronestykker i timebetaling og fikk litt plass i skapet – og mange som ikke strikker selv ble veldig glade. Utrolig stas!, sier Vår.

Selv om hun er mye på TV og i media ellers, så har hun aldri stylet et strikkeplagg til fest eller rød løper.

– Jeg har brukt genserne min på sending noen få ganger, men jeg er nok mest glad i å gjøre håndverket, sier hun.

Vårs Instagram

Vår Staude følger en hel skokk med strikkeinfluensere på instagram.

– Det er nesten rart jeg har tid til noe annet, ler Vår.

Her er et utvalg: Novemberknits, Julie Embrå, Helene Moo, Runastrikk, Mari Skrindo, Knitting for Olive, Knitolina, KnitbyFosse, Maria Tessem, Hanna Heedman, Strikkerandine, Needle and Fluff, Lene Knit, Une Cecilie, Indiblomst, Picklesknit, Kari Haaland, Strikkenelliker, We love knitters.

HEIDI GJERMUNDSEN BROCH

Med hjertet i spinn

FERIESTRIKK: *Strikketøy egner seg over alt alltid.* FOTO: PRIVAT

Da den lille garnprodusenten Telespinn i Telemark søkte etter ambassadører for mange år siden, rakk skuespiller Heidi Gjermundsen Broch opp hånda og ble en av dem.

Selv om det er lenge siden og ingen formell avtale er gjeldende, strikker hun fremdeles med garn derfra, men også fra andre produsenter.

– Jeg er veldig glad i Telespinn og har strikket en del plagg med deres garn, og har også en del gøye bilder fra jeg besøkte dem for en tid tilbake, sier skuespilleren som står på hele Norges nynorsk-scene, Det norske teatret.

– Jeg har ikke noe favorittgarn, for et garn er jo knyttet til plagget man skal strikke. Jeg elsker å teste ut små produsenter og garn fra andre deler av verden. Kurvene mine her hjemme er fulle av mye gøy, fargerikt og forskjellig. Jeg forsøker hele tiden ha kjøpestopp, men det er fryktelig vanskelig!, sier Heidi Gjermundsen Broch.

Hun kjøper alt garnet selv og mener selv hun ikke er så flink i sosiale medier. Dermed er hun ikke strikkeinfluenser. Ikke egentlig.

– Jeg legger veldig sjeldent ut noe jeg har strikket og da er jeg heller ikke interessant for garnprodusenter, sier hun.

– Jeg er ikke så glad i garn som har plast i seg. Og erfaringen er at pris ofte følger kvalitet. Et strikket plagg bør holde lenge, så jeg tenker at det er viktig å tenke god kvalitet for å sikre lang levetid på plagget, sier Heidi.

Hun lærte å strikke av sin mormor da hun var 6-7 år gammel og har strikket nesten kontinuerlig siden.

– Jeg anser meg selv som en ganske habil strikker, jeg har testet mange teknikker og oppskrifter. Jeg har ganske god greie på strikkefasthet, og de designerne som jeg har strikket flere plagg fra, vet jeg etter hvert hvordan min fasthet er i forhold til deres, sier Heidi Gjermundsen Broch.

ELSKER GARN: *Heidi Gjermundsen Broch fotografert i garnbrutikken Tjorven for noen år siden.*
FOTO: KRISTER SØRBØ

Likevel synes hun prøvelapp er «vanskelig» og rekker heller opp om det blir helt feil.

Akkurat nå har Heidi tatt «dånedimpen», som hun kaller det, av kjolen fra Anna Enge i ANNARKIV.

– Kjolen som hun lanserte på sensommeren, «Ohmykaftan» tok dånedimpen. En virkelig genistrek og helt nydelig kjole!, mener Heidi.

Hun påvirkes ikke så mye av motebildet, men følger heller sin egen stil, intuitivt og på impuls.

– Jeg tilpasser ganske ofte oppskrifter. Noen designere følger jeg slavisk fordi jeg har full tillit til at de har gjort et stort arbeide med å lage oppskriften, sier hun.

Blant annet har hun erfart at tilpasninger hun trenger å gjøre, er i forhold til størrelse, fordi hun er ganske liten. Også når man bytter garn fra den opprinnelige oppskriften, må man regne med litt omregning.

Som favorittoppskrift våger hun å slå et slag for egen design:

– Her skal jeg være så bramfri og si: Min egen oppskrift på en kjole som heter Amandakjolen og som jeg en vakker dag skal lage oppskrift i alle størrelser av. Jeg lagde denne da mannen min (Nicolai Cleve Broch) var nominert til Amandaprisen og jeg trengte noe å ha på meg. Jeg har strikket seks forskjellige varianter over samme lesten og en dag tar jeg mot til meg og får på plass en oppskrift jeg kan dele med resten av verden, sier Heidi Gjermundsen Broch.

Garnvalget er mangfoldig. Hun kjøper fra mange steder og er glad i Fru Kvist i Oslo.

– Oslo Mikrospinneri lager også nydelig garn og jeg liker Telespinn med sine mohairgeiter. De farger også garnet sitt på en miljøvennlig måte. Værbitt er helt rå på kortreist garn og håndfarging, så jeg gleder meg vilt til Laila som driver Værbitt er i gang igjen etter et par års pause. Purl Soho i New York er en nydelig butikk med utrolig mye fint garn, men der har jeg bare vært en gang. Ellers er det mye spontankjøp når jeg kommer over noe jeg synes er spennende, sier Heidi.

Hun er som mange andre opptatt av dyrevelferd og miljø, i tillegg til at garnet skal passe til det plagget som lages.

EGET DESIGN: *Heidi og ektemannen Nicolai på rød løper i forbindelse med lanseringen av TV2-serien «Ammo» i 2022. Dette er en annen versjon av hennes egen Amandakjole.* FOTO: ESPEN SOLLI, TV2

Som en habil strikker siden barndommen, skulle man tro at Heidi mestrer alle teknikker. Men som mange andre syns hun mønster med mange farger, er krevende:

– Jeg synes det er litt vanskelig å strikke med flere farger, jeg sliter med å få til jevn og pen strikk. Men øvelse gjør mester! Så det er bare å ikke gi seg. Jeg lagde et belte til en jule-versjon av Amandakjolen min hvor jeg strikket med ti farger. Det var vanskelig, men ble veldig fint, synes jeg selv da.

Hun kaster seg ut i de teknikkene hun kommer over fordi det er gøy å lære nye ting.

– Jeg rekker opp når jeg må, men forsøker å jobbe meg rundt feil jeg oppdager underveis. De gangene jeg med flettestrikk oppdager at fletta plutselig går en annen vei enn den skulle, tenker jeg at det representerer livet: ingenting er perfekt og noen ganger går ting en annen vei enn jeg hadde forestilt meg, sier Heidi.

Hun bruker plaggene til både hverdag og fest. Det gjelder alle plagg.

– Jeg har alt fra strikkede BH-er (anbefales!), til kjoler og bukser til tykke gensere, så det er noe for enhver anledning, sier Heidi som selvfølgelig har brukt en egen egendesignet strikkekjole på rød løper og på konserter.

Hun lufter ullplagg og vasker sjeldent, helst med håndvask:

– Jeg strikket en nydelig barnejakke for noen år siden og vaskemaskinen røk akkurat da den ble vasket, så ullprogrammet skiftet til 60 grader. Jeg plukket et ørlite, steinhardt plagg ut av maskinen til tårers gnissel. Det måtte bli ny vaskemaskin, sier Heidi.

GIR MENING: *Votter til støtte for Palestina.* FOTO: PRIVAT

Heidis Instagram

Disse følger Heidi Gjermundsen Broch på Instagram: Annarkiv, Popknit, Ingun Birkeland, Merete Norheim, Thedragonknitter, Bykropanen, Tetisknitgarden.

NYTT MAGASIN I SALG!

VG

DU FINNER MAGASINENE I BUTIKKER OG KIOSKER OVER HELE LANDET, ELLER FÅ DET LEVERT HJEM VED Å HANDLE I VGS NETTBUTIKK: BUTIKK.VG.NO. SCANN QR-KODEN MED TELEFONEN DIN FOR Å GÅ RETT TIL NETTBUTIKKEN.

OPPSKRIFT

Design MONA NILSEN, Knitteriet og MINMOTE Foto INGRID HØYDAL NESTVOLD

Stitch-cardigan

Cardiganen strikkes i ett stykke (altså både forstykker og bakstykket i ett). Ermene strikkes for seg og sys på i monteringen. Kontraststingene sys på etter at plagget er montert. Hele plagget strikkes med to tråder samtidig.
Når du underveis måler plagget, rist det godt slik at maskene dras ut og reell lengde måles. Da slipper du at plagget siger altfor mye ved bruk.

Størrelser: XS (S) M (L) XL (XXL)
Overvidde: ca 100 (110) 120 (130) 140 (150) cm
Lengde: ca 60 (60) 65 (65) 70 (70) cm
Ermlengde: ca 40 (40) 40 (45) 45 (45) cm, eller ønsket lengde!
Garn: Bunnfarge: Lieve / Mondial eller Bella / Permin
Alternativer til kontrasttråd: PUS / DSA, Puno / Rauma eller Dolce / Mondial
Garnmengde: Lieve/Bella 9 (9) 10 (11) 11 (12) nøster
PUS/Dolce: Ett nøste til alle størrelser.
Pinner: 9 mm (80 cm), 10 mm (40 cm)
Strikkefasthet: 10 cm = 10 m

FORKLARINGER TIL OPPSKRIFTEN:
glattstrikk = rett på retten, vrangt på vrangen
1 pinne = strikk over alle maskene 1 gang

BOLEN

Legg opp 100 (112) 120 (132) 140 (148) m med 2 tråder på p 9 mm (80 cm) og strikk glattstrikk frem og tilbake. Sett en markør i hver side av arbeidet, 50 (56) 60 (66) 70 (74) m til bakstykket og 25 (28) 30 (33) 35 (37) m til hvert av forstykkene.

Strikk glattstrikk frem og tilbake til forstykket måler 38 (38) 43 (43) 45 (45) cm. Her deles bolen til forstykker og bakstykke i sidene (ermehull) og hvert stykke strikkes ferdig for seg som forklart videre.

BAKSTYKKE

Strikk til hel lengde 60 (60) 65 (65) 70 (70) cm og fell av alle maskene.

FORSTYKKER

Strikk ett og ett forstykke ferdig for seg. Når forstykket måler 40 (40) 45 (45) 48 (48) cm fell
1 maske inn mot jakkeåpning. Gjør fellingen i maske 2 og 3 så kanten ikke forstyrres.

Gjenta fellingen når forstykket måler 45 (45) 50 (50) 53 (53) cm og når det måler 50 (50) 55 (55) 58 (58) cm. Til sammen er det felt 3 masker på forstykket.

Strikk videre til forstykket er like langt som bakstykket. Sett de tre maskene nærmest jakkeåpning på en tråd (til nakkekant senere) og fell av resten av maskene.

Strikk det andre forstykket på samme måte.

ERMER

Ermene strikkes frem og tilbake. De skal ikke strikkes på rundpinne pga. sømmen som skal
ligge i ytterkant.

Legg opp 40 (44) 44 (48) 50 (50) m på pinne 9 mm (80 cm) og strikk glattstrikk frem og tilbake til ermet måler full lengde 40 (40) 40 (50) 50 (50) cm.
Fell løst av.

Strikk et erme til på samme måte.

MONTERING

Denne cardigan er sydd sammen fra retten. Du legger fellekantene mot hverandre og syr med attersting i underkant på fellekantene. Da får du disse grove sømmene på utsiden av genseren.
Fest alle tråder.
Sy sammen på skuldrene.
Sy sammen ermer med sømmen ut.

Tilpass ermehullet til vidde erme. Er hullet for stort tilpasser du det i underkant.

Sy ermene i bolen (bruk helst nåler og sett ermet fast i ermehullet før du syr). Pass på at sømmen som går fra håndleddet og oppover ermet «møter» sømmen på skulderen.

NAKKEKANT

Sett de 3 maskene fra det ene forstykket på pinne 9 mm og strikk dem i glattstrikk til lengde midt bak i nakke. Fell av.

Gjør det samme med de 3 maskene fra det andre forstykket.

Sy så disse sammen midt bak i nakken der de møtes og sy kanten fast til plagget.

KONTRASTTRÅD RUNDT ALLE SØMMER

Rundt sømmene som vender utover skal det nå sys kastesting med kontrasttråd. Benytter du PUS sys det med 2 tråder, benyttes Dolce / PUNO sys det med 3 tråder.

Start nederst ved håndledd og kast masker skeivt rundt den utvendige sømmen oppover.

Ikke stram for hardt rundt sømmen. Stinget bør være 1.5-2 cm. Sy i en rytme der stingene får mest mulig likt mellomrom.

Når du når sømmen der ermet er sydd fast i bolen, fører du tråden under denne og fortsetter å kaste rundt skuldersøm, videre opp helt til nakkekanten.

Deretter gjør du det samme rundt sømmen der ermet er festet.

Spinnvilt

Rokk & roll og egenspunnet tråd

Tekst og foto UNNI IRMELIN KVAM

Hver første lørdag i måneden møtes spinneentusiaster i en liten butikk i Oslo.

Hver første lørdag i måneden møtes spinneentusiaster hos vevspesialisten Spinnvilt i Oslo. Her samles de i sirkel og framsier magiske formularer av typen ros og råd som får trådene til å fly, samt en og annen forbannelse når trådene går i stå. Spinnville lørdager har kommet for å bli og det er en økende interesse for å spinne eget garn, noe ingen andre har. Dessuten er det forbausende lett!

Daglig leder på Spinnvilt, Ola Bruvik har så og si vokst opp under en vev. Faren Eirik Bruvik er anerkjent tekstilkunstner fra Lillehammer med vev som spesialfelt.

– Preget? Ja, jeg vil jo si det: Preget på en positiv måte. Jeg har jo vokst opp med vev, det er jo liksom normalt dette da. Spinnvilt har vært her på Lilleborg i Oslo i ni år. Ja, tenk på det. Men det har jo vart lenger enn det, fordi vi var etablert på Lillehammer lenge før det, sier Ola Bruvik.

Tekstilkunstner Tóve Skolseg rusler også rundt i butikken med gode råd og glimt i øyet. Hun spinner på rokk denne dagen og hjelper alle som trenger det, koker kaffe og byr på sin livhistorie og visdom.

Skolseg er en som en oppslagsbok for alle som er opptatt av ull, fibre og tekstilhåndverk. Hun vever, farger og spinner. Hun har holdt på siden begynnelsen av 1970-tallet og deler prosessene på egen Instagramkonto. Passende nok heter hun Tóve, som uttales på samme måte som håndverket toving.

Hun og Ola har i dag tatt imot en rekke spinnersker til Spinnvilt. Blant dem er Unn Kristin Syverud som har tatt med seg egen rokk for å spinne. Hanne-Kristin Schrøder Leiros har også tatt turen. De gjør det fordi det er sosialt, enkelt og uforpliktende.

Pop-up-konseptet holder åpent i butikkens åpningstid, slik at folk kan komme og gå slik de vil.

– Som alle butikker, så starter det jo som én hylle. Vi selger jo til både proffe og amatører, og alle skal ende opp fornøyde, sier Ola.

Butikken er det man kaller en faghandel, en høyt spesialisert butikk der veving står i fokus.

Ola Bruvik har god oversikt over hva som er behovet for profesjonelle tekstilkunstnerne, såvel som amatørvevere.

– Dette er et lavterskeltibud hver første lørdag i måneden. Det er uformelt oppmøte, for de som vil. Og så serverer vi lokal kaffe fra Lippe, sier Ola.

Om håndspinning er det nye «hotte» nå, mener Ola at tråd har vært trendy lenge:

– Helt siden klær var makt. I dag er det

PRIMUS MOTOR: *Ola Bruvik inviterer til spinnville lørdager der alle som kommer kan spinne eget garn.*

også snakk om en økende trend rundt bærekraft, det er jo ingen grunn til at man skal kjøpe tråd tilsatt plast, slik som superwash. Hvorfor skal det være den nye normalen?, spør Ola.

Han peker på at tekstilindustrien har kuppa navnet fleece, som opprinnelig var ullfleece, bare at nå er det gjort om til resirkulert polyester, som jo egentlig er plast. Med håndspinning er folk mer opptatt av å kunne ha kontroll på hele prosessen.

– Det er bare å ta med seg rokken sin og komme. Det er skikkelig rokk and roll, for å si det sånn, sier Ola.

I butikken har han helt annerledes rokker enn det man tenker på når man tenker rokk i tradisjonell forstand. Her finnes sammenleggbare rokk med bærevesker og ryggvesker. I tillegg er det mange som går for elektrisk rokk:

– Kulelager er oppfunnet, ikke sant? Rokkene har forandret seg, blant annet har man større forståelse i dag for luftmotstand. Vi ser at produsentene samarbeider med sykkelindustrien for å minske luftmotstand, det er jo nesten sånn proffsyklisthjul de rokker på nå. Men det er jo fortsatt en hobby som er billigere enn sykkel, sier Ola.

– Unge folk velger gjerne elektrisk rokk, for dem så er jo en elektrisk rokk like normalt som et elektrisk strykejern. Det må jo ikke se gammelt ut, alle andre verktøy vi bruker hjemme er jo også elektriske, sier Ola.

NESTOR: *Eirik Bruvik er tekstilkunsthåndverker og ble nylig hedret av Norske kunsthåndverkere for sin langvarige innsats i faget. Han har hatt en rekke kunstutstillinger, og kunsten hans har blitt kjøpt av en rekke institusjoner i Norge.*

Han ser det som en naturlig utvikling at tradisjonelle redskaper fornyes for å overleve. Han selger mye av sammenleggbare rokker. I det samme han sier dette, ankommer stadig nye spinnere til spinnesirkelen, nettopp med rokk i veska.

– Det er som et instrument. Du trenger ikke legge igjen hobbyen hjemme når du drar på ferie, stranda eller en kort hyttetur. Håndteinen er enda enklere og koster nesten ingenting, sier Ola.

Folk kommer for å spinne egen tråd. Kan man spinne er det ikke nødvendig å kjøpe garn, selv om det også kjøpes eller suppleres med kjøpegarn. Samtidig er det sosialt å møtes og konseptet åpner for å la skravla gå.

– Vi har ullfiber fra mange forskjellige saueraser fra rundt omkring i verden, og alle har ulike egenskaper. Noen er klassiske til møbelstoffer, mens andre passer mer til plagg og kan være kroppsnær. Her kan man finne noe for alle ønsker, sier Ola.

Ulla er ferdig vasket og kardet og kan gå rett på rokk eller håndtein. Ull fra Shetland og New Zealand ligger klar til å bli spunnet.

Også sauens ull påvirkes av hvor den lever, det den spiser og hvor den går. Terroir brukes ofte til å beskrive hvordan vinen smak avhenger av jordsmonn og lokale særegenheter. Ola slår et slag for at terroir også gjelder ull:

– Dette med terroir gjelder ikke bare for vin, ost eller ølproduksjon. Det gjelder også for ull. Dersom en sau holder til på en øy der det blåser veldig mye, vil jo det påvirke under- og overfibre, forklarer Ola.

– Selvfølgelig så har sauen på en forblåst øy en helt annen ullkvalitet enn sauen som gresser i en vindstille dal i Spania. Det finnes saueraser flere kanskje ikke kjenner til. En sauerase fra Isle of Man har helt spesielle egenskaper, sier Ola og sikter til Manx Loaghtan som har røtter tilbake til gamle nordiske og keltiske saueraser. Nå er den på bevaringslisten til Rare Breeds Survival Trust i Engaland.

Ulla er svært fin og myk, og forenklet sagt måles mykheten (eller kløgraden om du vil), i micron. Denne særegne ulla måles ofte til 29 til 31 micron, noe som gjør den nesten like fin som merinoull. Samtidig har den spenst, og sauene produserer den vakreste brunfargen som vi ser sterkt i motebildet i høst.

– Merinokvalitetene er jo de fineste, og så har vi Island og Shetlandsull på den motsatte siden av skalaen. Mange går lei av å håndspinne merino fordi de har kortere fibre og da blir det litt vanskeligere, sier Ola.

«DETTE MED TERROIR GJELDER IKKE BARE FOR VIN, OST ELLER ØLPRODUKSJON. DET GJELDER OGSÅ FOR ULL.»

Ola Bruvik

VISDOM: *Tekstilkunstner Tóve Skolseg spinner, vever og farger. Hun er et oppkomme av kunnskap og oppmuntring når det kommer til å lære håndspinning med håndtein eller rokk. Hun har holdt på med dette siden 1970-tallet.*

Han anbefaler også ull basert på sauerasen Bluefaced Leicester. Dette er en langhårssau med spisse ører og et blåaktig ansikt som produserer ull med helt unik glans. At ull er makt har Ola understreket tidligere. Et eksempel på det, er ulla som i dag kalles fransk merino, eller Rambouillet.

– Rambouillet har fått navnet sitt etter et sted like ved franskekongens slott i Versailles. Egentlig er jo dette basert på den spanske sauesasen merion, men i sin tid ga spanskekongen merinosau til franskekongen som en gave. De gresset ved Rambouillet og ble avlet fram for å få bedre ull og bedre kjøtt enn den opprinnelige.

På Spinnvilt har de tenkt på alt. Selv om ull «høstes» skånsomt fra sauen, finnes det også tilbud for veganere. Derfor har de også plantefibre tilgjengelig.

– Vi har rosefiber. Bambus, selvfølgelig. Hemp er ikke så enkelt å få tak i, siden det er egne regler rundt det og det egner seg uansett best til tau. Men vi har silkekokonger man kan spinne og bruke også, sier Ola.

Mens ulla til spinning og vev kommer fra tradisjonsland for ull, kommer annet utstyr i butikken, nemlig vevene, fra Sverige eller Frankrike. For selv om Spinnvilt har lavterskeltilbud som spinnelørdager, driver de først og fremst med vev.

Tradisjonelt har Sverige og Frankrike vært gode på å lage vev og i dag kan man få små håndvever som passer på et bord eller lett kan settes på et stativ. Dette ligner absolutt ikke på massive vever man kjenner fra 1960-tallet, dette er tilpasset mindre

boforhold uten egne hobbyrom.

Ola trekker fram den lille Glimåkra i Sverige med sine 1300 innbyggere. Bygda har nærmest verdensmonopol på deler av vevutstyr.

– Sverige har jo lenge vært store på vev, de har satt bransjestandarden, sier Ola.

Akkurat nå går det mye i vevstoler. Det franske merket Louët står bak Erica-veven alle ønsker seg nå. Populære kurs er blant annet kurs i oppsett og bordved.

På veggen hos Spinnvilt henger et utklipp fra D2 som handler om at Norges kronprinsesse Mette-Marit er bitt av vevfeber. Bildet er sirlig klippet ut og uhøytidlig, men vannrett hengt opp på veggen med tape.

– Kongefamilien er jo de fremste til å selge ideer og konsepter, og de representerer Norge og våre tradisjoner i utlandet, så de er jo ambassadører på den måten. Når Mette-Marit engasjerer seg i vevtradisjoner og fordyper seg i vev, får det jo mye oppmerksomhet, sier Ola.

Bra spinne-ull

Bluefaced Leicester er har blitt avlet fram i Hexham-området i Nord-England. En voksen vær kan ha opptil 115 kilo ull på seg når de klippes, mens søyene kan bære opp til 80 kilo ull. Litt avhengig av hvor på kroppen ulla kommer fra, måles mykheten til 24-28 micron.

Manx Loaghtan er en sjelden sauerase som holder til på Isle of Man i England. De går fritt rundt på øya og er kjent for å stanse trafikk og befolkning etter eget forgodtbefinnende. De ble forsøk innhegnet på 1990-tallet, men forsøket ble stoppet fordi øya ble nedgrodd. Får du tak i ull eller garn fra denne sauen, er det bare å sikre seg det!

Shetlandsau er en hardfør sauerase fra Shetlandsøyene nord for Skottland. De er i slekt med den norske sauerasen spælsau, som er kjent for sine sjarmerende krøller. Det betyr også at ulla er elastisk og har god spenst og passer godt til håndspinning. Ulla kommer i mange naturlige farger, tradisjonelt regner man 11 hovedfarger og flere underfarger. Ulla klassifiseres etter hvor på kroppen den tas fra, jevnt over måles disse ullfibrene til 23-24 micron.

Rambouillet kalles ofte for fransk merino og er basert på den spanske sauerasen merino. Rasen stammer fra Frankrike på slutten av 1700-tallet og ble avlet fram ved kongsgården i Rambouillet nær Versailles. Værene kunne bære opp til 135 kilo ull! Dette går for å være en av de aller fineste ullytpene i verden med helt ned i 16 micron hos de beste besetningene. Dette garnet brukes ofte iblandet kasjmir.

SOSIALT: *Hanne-Kristin Schrøder Leiros spinner i grønt. Hun har tatt turen til spinnelørdag for å være sammen med andre og spinne sin egen tråd.*

HELT KRONPRINSESSE: *Mette-Marit foran en egen vev. Bilde fra reportasjen med henne i magasinet D2 henger på veggen hos Spinnvilt*

Spinn ditt eget garn

Du kan bruke ulike verktøy for å spinne eget garn, men for å gjøre det må råvaren, ulla. være vasket, tørket og kardet.

Karingen foregår med to plater med spisser i metall som man drar fra hverandre og gjør ulla om til en fluffy sky.

Legger man kardet garn mellom håndflatene vrir fibrene seg sammen, og man får et lett garn med mye fluff som man forsiktig kan strikke med. Finger- og håndflatespinning er en av de aller eldste teknikkene for håndspinning man kjenner til og brukes uten helt uten redskap.

Håndteiner finnes i ulike utforminger og du kan spinne både nede og oppe på håndteiene. Håndtein regnes som den aller eldste metoden for å spinne eget garn. Verktøyet er i praksis en enkel pinne med en liten vektskive nederst. Dette verktøyet kjenner vi til at ble brukt til langt utpå 1800-tallet.

Rokken baserer seg på et større hjul enn i den enkle håndteinen. Den kom i bruk

I Europa i middelalderen og ble vanlig i Norge på 1600–1700-tallet. På mange måter kan man si at den ble forløperen til de større spinnemaskinene som nær sagt definerte den industrielle revolusjon fra slutten av 1790-tallet.

Mange forbinder rokk med fotpedal, men man finner også noen hånddrevne. Noen av de gamle er dekorative, med utskjæringer eller med skulpturell ornamentikk, mens de moderne er helt enkle og kommer gjerne med en bæreveske, slik at man kan frakte den med seg på ryggen.

I dag finner du gamle rokker på Finn for 500 kroner eller mer moderne og sammenleggbare rokker i spesialforretninger.

Tvinnestokk: Dersom du kaster deg ut i håndspinningen, om det er på rokk eller håndtein, er en tvinnestokk et godt redskap å ha. Dette brukes til å ta den ferdig spunne tråden fra håndteien over til en tvinnet hespe. Det er egentlig tvinnestokken man snakker om når man snakker om et hespetre, men i dag bruker mange noe feilaktig hespetre om det som egentlig heter garnvinde.

En garnvinde ligner litt på en paraply og er det sammenleggbare redskapet man trer hespen rundt slik at man kan nøste opp til et nøste uten at det floker seg. I vår dagligtale kaller mange garnvinden for hespetre. Skal du kjøpe brukt på finn, er det nesten det ordet du må søke opp.

Hespe eller nøste?
Vet du forskjellen på hespe og nøste? Dette er to ulike ting. Hesper kommer i tvinnet, avlang form, men et hespe må gjøres om til et nøste for å være klar til strikking. Det er da man bruker en garnvinde, og det er dette redskapet mange feilaktig kaller *hespetre* i dag.

DESIGNET SELV: *Strikkedesigner Helene Arnesen i sin «Victoriana-genser».* FOTO: PRIVAT

Roman til talk

Tekst ÅSA H. AABERGE

Helene Arnesens vil at man skal føle seg fin i hennes strikkedesign.

n knøttliten drøy måned gammel neve knytes mot kanten av mammas strikkede kardigan. Den er burgunderrød og har knapper som glitrer. Helene Arnesen (35) har mammapermisjon fra strikkebedriften sin Fabel Knitwear. Jakken hun har på har hun designet selv, og er typisk for hennes uttrykk; romantisk, feminint og elegant strikketøy.

– Som barn forbant jeg strikk med turtøy og plagg som holder oss varme. Men som voksen har jeg lært at man også kan bruke strikk for å se elegant ut, sier Arnesen og understreker:

– Jeg designer strikk man føler seg fin i.

Hun tar en slurk fra den hvite porselenskoppen med chai-latte. Det er henger en frisk eim av tidlig høst i luften utenfor kafévinduene i Oslo, byen hun har kalt hjemme i drøye ti år.

Like lenge har hun med Fabel Knitwear etablert seg som en av Norges fremste strikkedesignere, med nettbutikk med oppskrifter, eget garn og utvalgte strassknapper.

Tidligere i år ga Arnesen ut sin andre bok, «Romantisk strikk», som er fylt med 16 oppskrifter med romantisk tråd. Den kom først ut i USA i mars etter at et amerikansk forlag kontaktet henne med ønske om bok, og i Norge måneden etter.

– Jeg selger rundt 80 prosent av oppskriftene mine til utlandet, og USA er et stort marked, sier Arnesen.

– Jeg bodde der i en periode som tenåring, og har et forhold til store bokhandlere som Barnes & Noble. Jeg har ikke sett boken min der selv, men det er stas å tenke på at den står i hyllene der!

Med en bachelor i kostymedesign fra London, har Arnesen en særlig fascinasjon for historisk mote og hvordan klær bygger karakter. Etter å ha jobbet lange dager på filmsett i 20-årene, søkte hun andre måter

NY BOK: *Boken «Romantisk strikk» ble først lansert i USA på våren i år før den også ble gitt ut i Norge.* FOTO: HELENE ARNESEN

TILBEHØR: *Glitter og strass til strikkede plagg er viktig for Helene Arnesen.*
FOTO: HELENE ARNESEN

«I OPPVEKSTEN I KRISTIANSUND, VAR JEG HUN PÅ SKOLEN SOM ALLTID PYNTET SEG.»

Helene Arnesen

å gjøre karriere med klær på. Arnesen har alltid vært kreativ – i barndommen med tegning og maling, før hun fant symaskinen i tenårene. Etter hvert ble strikketøyet med under pausene på filmsett.

– Litt av grunnen til at strikking har satt seg hos meg, er at det er tilgjengelig. Du kan se på TV, men få gjort noe kreativt med hendene samtidig, sier hun.

– Eller du kan sitte med fullt fokus på oppgaven, som noe terapeutisk og rom for egentid. Det er ikke enten eller: Strikk kan tas med på hytta, på kafé, man kan strikke alene eller sammen med en venninne.

Siden Fabels start har det vært viktig for Arnesen å fremme et tydelig visuelt uttrykk som er klassisk, men som alltid tilbyr noe eget i eksempelvis silhuett og fasong på ermer og hals.

– Jeg vil at det skal være en sammenheng i hele produktet estetisk, fra bilder til produkt, sier hun.

Arnesen henter inspirasjon fra motehistorien og håndarbeidstradisjoner, men er samtidig bevisst på at inspirasjon kan være flytende. Hun vil ikke låse seg til epoker eller stiler.

– Jeg har respekt for håndverk og historien. Jeg er særlig glad i tidlig 1900-tallet, da det var mye fint og feminint som er lett å bruke i dag. Det føles ikke som kostyme, sier Arnesen.

Hun beskriver sin visuelle identitet som elegant, feminin og romantisk.

– Og tidløs. Det føles som et rart ord å kaste inn der, fordi jeg jobber litt historisk, men samtidig er det noen stiler som, selv om de er vintageinspirert, kjennes tidløse.

Blant annet 1950-tallet appellerer:

– Mange av snittene fra den tiden passer med det vi i dag kaller klassisk. Tenk Audrey Hepburn og Marilyn Monroe, med en fin bukse og en liten kardigan eller snuppete genser til.

I sin nyeste bok er «Victoriana-genser» inspirert av 1880-90-talls sykkelgensere som sporty overklassekvinner brukte til skjørt, blant Arnesens personlige favoritter. Den er kabelstrikket, har voluminøse ermer og turtleneck.

– Visjonen var tydelig fra starten og den ble som jeg ville.

Slik er det ikke alltid, og prosessen fra idé til produkt kan ta dager eller flere måneder. Det starter ofte med en skisse.

– Jeg jobber på ett design om gangen, og når jeg er fornøyd, får jeg test-strikkere til å kvalitetssikre.

Arnesen ser at flere av kundene hennes behandler Fabel-strikket som «finplagg».

– Det er gøy å se at det er spenn i folk og stiler, mange tagger meg på Instagram særlig rundt jul, og når de pynter seg til for eksempel bryllup, sier hun.

Selv har Arnesen alltid vært glad i pene plagg.

– I oppveksten i Kristiansund, var jeg hun på skolen som alltid pyntet seg, sier hun og ler.

Pyntede elementer er gjennomgående i Fabel Knitwear. På kardiganene er knappene gjerne litt opulente med perler og skinnende stener. Hennes bestselgende garn har litt glitter i seg.

– Da jeg jobbet i film i London, jobbet jeg på en produksjon satt til 1700-tallet med flotte klær og stæsj, og dro rundt i London for å finne knepper. Da jeg startet nettbutikken ville jeg finne slike knapper, forteller Arnesen.

Arnesens design for voksne har aldri satt det praktiske først. Men behovet for praktisk strikk har hun likevel fått kjenne på de siste årene med to små gutter, en på nå 2 år og en baby.

– Jeg merket at jeg trengte praktiske plagg til de små. Kanskje blir det neste bok med barneoppskrifter?

NYTT MAGASIN I SALG!

DU FINNER MAGASINENE I BUTIKKER OG KIOSKER OVER HELE LANDET, ELLER FÅ DET LEVERT HJEM VED Å HANDLE I VGS NETTBUTIKK: BUTIKK.VG.NO. SCANN QR-KODEN MED TELEFONEN DIN FOR Å GÅ RETT TIL NETTBUTIKKEN.

#Fabelknitwear

Mange liker den romantiske stilen. Det vises med all tydelighet på Instagram.

HELHVITT: *En helt hvit versjon av Lucrezia-blouse er delikat og lekker. Denne er det @annikenstrikker som har laget.*

BRUD:: *Adine Røilid Kvalheim giftet seg i denne drømmen av en Quenniecardigan, og har delt bildet på sin instagramprofil @adinestrikker. Bildene er tatt av @adelegphotography.*

MEKTIGE MAUD: *Denne grå versjonen av Maud-blusen er det Linn-Cecilie Falstad som har laget og delt på sin instagramkonto @strikketavlins.*

STRIPEMORO: *De røde og hvite stripene gjør @strikkebergljot sin versjon av Sailer Breton til et ordentlig blikkfang!*

JAKKEFIN: *Kristine Alvestad (@maskesisters) har laget en herlig versjon av Skogsbærjakke i ferskenrosa. Perfekt over kjole!*

GRØNT ER SKJØNT: *@mariaskhelland har strikket en nydelig mørkegrønn variant av Academiadress.*

LEKRE LIESEL: *Elise Byman-Brattås har instagram-kontoen @crafted.by.elise og har delt dette bildet av den lekre Lieselcardigan.*

FINSTRIKK: *Denne grønne versjonen av Marilyn turtle-neck er det Hege Augestad (@fargehege) som har strikket.*

OPPSKRIFT

Design MONA NILSEN, KNITTERIET OG MIN MOTE Foto: INGRID HØYDAL NESTVOLD

Min Mote-Holme-genser

En genser du kan bruke på jobb med et par jeans, eller under ullkåpen når kulden kommer krypende.

Størrelser: XS (S) M (L) XL (XXL)
Overvidde: ca 108 (115) 123 (130) 147 (155) cm
Lengde: ca 50 (55) 55 (60) 65 (65) cm
Ermlengde: ca 45 (45) 48 (48) 51 (51) cm eller ønsket lengde
Garn: Lieve / Mondial
Garnmengde: 5 (5) 6 (7) 7 (7) nøster
Pinner: 4 mm og 5 mm (80 cm) og 4 mm og 5 mm (40 cm)
Strikkefasthet: 12 m (en mønsterrapport) = 8,5 cm på p 5 mm

FORKLARINGER TIL OPPSKRIFTEN:

glattstrikk = rett på retten, vrangt på vrangen
r = rettmaske
vr = vrangmaske
p = pinnen
m = maske
k = ett kast på pinnen
sm = sammen
vr r = strikk rettmaske i bakre ledd
1 m løs av = ta 1 maske løs av pinnen som om den skulle strikkes rett
_ = gjenta maskene mellom stjernene

BOLEN

Legg opp 156 (168) 180 (192) 216 (228) m på p 4 mm (80 cm) og strikk vrangbord 1r og 1vr rundt og rundt 5 (5) 5 (5) 6 (6) cm.

Sett en markør i hver side av bolen. 78 (84) 90 (96) 108 (114) m til forstykket og det samme til bakstykke.

Bytt til p 5 mm (80 mm) og start å strikke mønster pinner 1-20 (forklart på neste side).

Strikk til bolen måler 30 (35) 35 (35) 40 (40) cm. På neste pinne fell 5 m på hver side av hver markør i sidene. Det er nå felt 10 m under hvert erme. Herfra strikkes hvert stykke ferdig for seg.

BAKSTYKKET

De to første og de to siste maskene på bakstykket strikkes herfra og til full lengde som rettmasker. Dette for å få en «fast» kant å plukke opp masker i til ermer senere. Maskene i mellom strikkes i mønster som tidligere. Når bakstykket måler hel lengde 50 (55) 55 (60) 65 (65) cm.
Fell løst av.

FORSTYKKE

Som på bakstykket strikkes de to første og de to siste maskene rettmasker.
Når forstykket måler 46 (51) 51 (56) 61 (61) cm skal det felles til hals.

Fra retten:
Fell de midterste 24 (24) 24 (26) 28 (30) m. Herfra strikkes hver side av åpning ferdig hver
for seg.

På neste pinne fra retten felles videre 1 maske inn mot åpning for en avrundet halsåpning. Gjenta denne fellingen 3 ganger til. Til sammen vil halsåpning være felt 32 (32) 32 (34) 36
(38) m.

Når forstykket er like langt som bakstykket, fell av.

MONTERING

Fest alle tråder. All søm gjøres på vrangen.
Sy sammen forstykket og bakstykket på skuldrene.

ERMER

Plukk opp rundt ermehull 60 (60) 60 (72) 84 (84) m på p 5 mm (40 cm).

Strikk så mønster pinner 1-20 nedover til ermet måler 42 (42) 45 (45) 48 (48) cm eller ønsket lengde. Mønsterstrikk avsluttes her. Reduser maskeantallet jevnt til 40 (40) 40 (44) 44 (44) m. Bytt til p 4 mm (80 cm) og strikk vrangbord, frem og tilbake, 1 r og 1 vr i 3 cm. Fell løst av.

Strikk et erme til på samme måte

HALSKANT

Plukk opp ca 72 (72) 72 (76) 80 (80) m på p 4 mm (40 cm). Strikk 1 r og 1 vr i 9-10 cm.

Fell løst av.
Brett halskanten dobbel innover og sy den fast på vrangen. >>>

FOTO: NAINA HELÉN JÅMA

MØNSTER

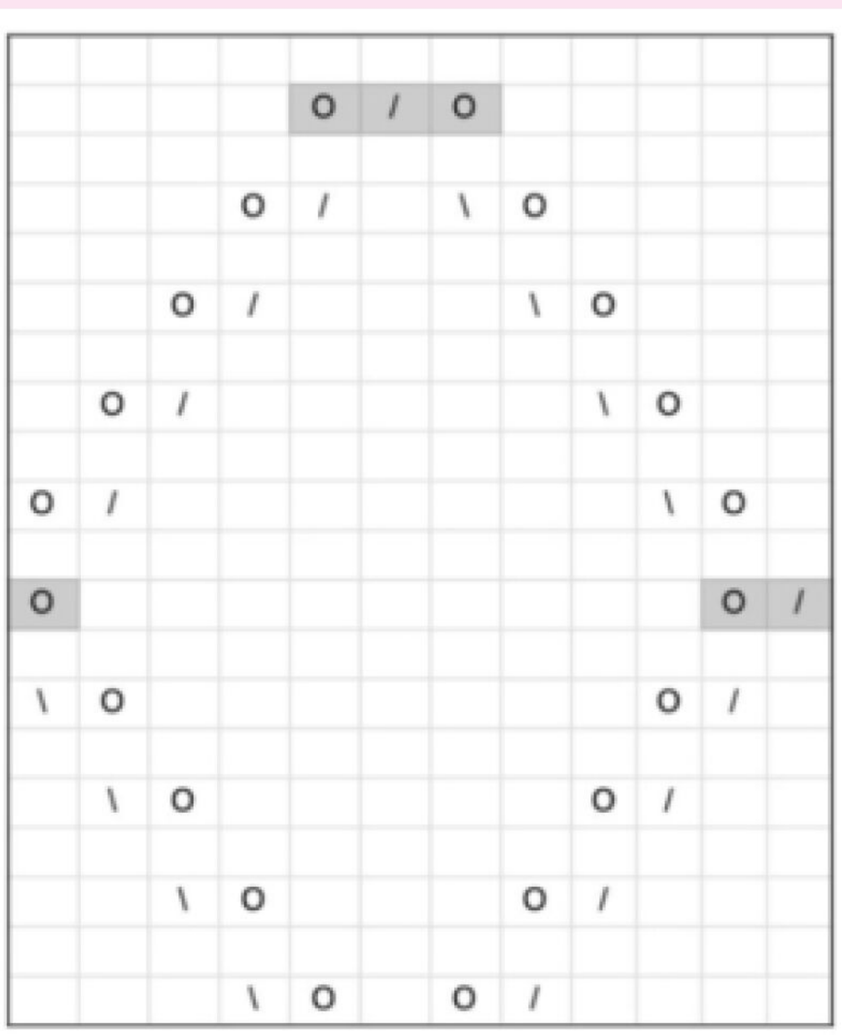
Mønsteret går over 20 pinner som gjentas oppover i arbeidet:

Pinne 1: * 4 r, 2 r sm, 1 k, 1 r, 1 k, 2 vr r sm, 3 r* gjenta *_*
Pinne 2: glattstrikk
Pinne 3: *3 r, 2 r sm, 1 k, 3 r, 1 k, 2 vr r sm, 2 r* gjenta *_*
Pinne 4: glattstrikk
Pinne 5: *2 r, 2 r sm, 1 k, 5 r, 1 k, 2 vr r sm, 1 r* gjenta *_*
Pinne 6: glattstrikk
Pinne 7: *1 r, 2 r sm, 1 k, 7 r, 1 k, 2 vr r sm* gjenta *_*
Pinne 8: glattstrikk
Pinne 9: 2 r sm, 1 k, 9 r, 1 k, 1 m løs av * 2 r sm, trekk den løse m over, 1 k 9 r, 1 k, 1 m løs av* gjenta *_*

Første maske etter markøren løftes løs over på høyre pinne, trekk den løse masken over denne og løft deretter masken tilbake på venstre pinne.

Pinne 10: glattstrikk
Pinne 11: *1 r, 1 k, 2 vr r sm, 7 r, 2 r sm, 1 k* gjenta *_*
Pinne 12: glattstrikk
Pinne 13: * 2 r, 1 k, 2 vr r sm, 5 r, 2 r sm, 1 k, 1 r* gjenta *_*
Pinne 14: glattstrikk
Pinne 15: * 3 r, 1 k, 2 vr r sm, 3 r, 2 r sm, 1 k, 2 r* gjenta *_*
Pinne 16: glattstrikk
Pinne 17: *4 r, 1 k, 2 vr r sm, 1 r, 2 r sm, 1 k, 3 r* gjenta *_*
Pinne 18: glattstrikk
Pinne 19: *5 r, 1 k, 1 m løs av, 2 r sm, trekk den løse m over, 1 k, 4 r* gjenta *_*
Pinne 20: glattstrikk

	r på rettsiden, vr på vrangsiden
O	kast
\	2 vridd rett sammen
/	2 rett sammen
	Se oppskrift for full beskrivelse

Start her.
Diagrammet leses
fra høyre til venstre

EDDA + OLEANA

ET HELNORSK samspill

Tekst ÅSA H. AABERGE Foto IDA FISKAA

Det norske designtalentet Edda Gimnes (34) møter strikketradisjoner i et lekent samarbeid med Oleana.

FOTO: STEPHANIE SIKKES/FOR OSLO DESIGN FAIR MAGAZINE

FOTO: MINMOTE

VÅGALE: *– Vi har alltid turt å være vågal med i farger, som kombinasjoner av rødt og rosa, sier Oleana-sjef Gerda Sørhus Fuglerud. Her har Edda Gimnes tolket blomstene.*

iden 1992 har Oleana laget strikkeplagg like utenfor Bergen. De er en av få aktører som stadig produserer klær i Norge. Med et fargesterkt, mønstret uttrykk har Oleana utfordret minimalismen som ofte assosieres til Skandinavisk mote.

Det gjør også Edda Gimnes (34).

– Lekenhet, det uperfekte og naive, er DNA-et i mitt merke, sier klesdesigneren over telefonen.

Derfor gir det kanskje mening at de to norske merkevarene nå har møttes i et ferskt samarbeid.

– Uttrykket i kolleksjonen gjenspeiler både Oleana og Edda, som en forening av våre verdener. Det har vært så spennende å få jobbe med ull, og mer komplisert enn vi trodde, forteller Gimnes.

Edda Gimnes er utdannet klesdesigner fra London School of Fashion og har de siste ti årene markert seg med sitt lekne og grafiske designspråk, og arbeider i et kryssningspunkt mellom mote og kunst. Internasjonale navn som Gigi Hadid og Lady Gaga har båret Gimnes design.

I 2019 ble hun blant tidens yngste designere til å stille ut på New Yorks Metropolitan Museum og Nasjonalmuseet i Oslo har ni verk fra den unge designeren i sin samling.

— Vi har fulgt Edda lenge, og er imponert over det hun har gjort. Hun har et internasjonalt potensial, som hun også har fått uttelling for. Hun utpeker seg. Det er få som gjør det hun gjør, sier Gerda Sørhus Fuglerud, daglig leder for Oleana til MinMote.

Det er snart to år siden Fuglerud selv kontaktet Gimnes da de møttes under et arrangement. Denne høsten er resultatet klart om hva som skjer når Oleanas strik-

EGEN VERSJON: – *Vi har bygget på en jakke Edda hadde tidligere har laget, og strikket en versjon av den, og så har Edda fått tolke Oleanas strikkejakke med blomster og vår kvalitet, sier Gerda Sørhus Fuglerud.*

EDDA + OLEANA

SOMMERKJOLE: *Øyunn Krogh i en Edda Gimnes-kjole på Elles sommerfest i Oslo i begynnelsen av juni.* FOTO: LISE ÅSERUD / NTB

NORSK NATUR: *Bildene tatt på Bygdøy kongsgård. Representerer den norske naturen og det man er stolt av*

ketradisjoner møter Gimnes' stil.

– Vi har satset modig på norsk design i over 30 år, og synes hennes strek og uttrykk passer godt med vårt, sier Fuglerud.

Gimnes forteller at hun i designprosessen blant annet har hentet inspirasjon i norsk natur, noe som overordnet står sentralt i begge merkevarene.

— Jeg bor mellom London og Oslo, og jobber ofte med kontrastene mellom det travle storbylivet og det roligere livet i norsk natur, sier hun.

Gimnes har besøkt fabrikken i Ytre Arna og lært om Oleanas produksjonsmetoder og teknikker, og vice versa. Samarbeidet har utfordret begrensninger, og både Fuglerud og Gimnes er tydelige på at de har pushet grenser på flere fronter.

Edda jobber nemlig med såkalt digitalprint, hvor hvert print kan ha tusen av farger. Hun er ubegrenset og fri i sitt arbeid.

– Jeg er vant til å kunne skyggelegge og bruke så mange farger jeg vil, sier Gimnes.

I Oleana-fabrikken er struktur med nøyaktig strikk mantraet.

– I strikk har hver tråd én farge, som har gitt andre begrensninger for å få frem mitt uttrykk. Vi har utfordret hverandre, sier Gimnes, som eksempelvis har tatt blomstermønsteret Oleana er kjent for, og tolket dem.

– Jeg skalerte opp printene, og de har mer størrelse og er mer organiske med min strek. Designet vi har fått til sammen, gjenspeiler min estetikk i det organiske, i størrelsen og det lekne, sier Gimnes.

Begrensningene og mulighetene som ligger innen strikk, og Oleana-fabrikkens ulike maskiner. Hun har jobbet tett med programmerer og strikkere og lært av deres metoder.

Edda Gimnes (34)

- Norsk motedesigner og kunsthåndverker som har gjort seg bemerket både nasjonalt og internasjonalt.
- Utdannet ved London College of Fashion og startet sitt eget klesmerke, EDDA, i 2015.
- Hennes design beskrives ofte som en kombinasjon av kunst og mote, med en naiv, leken og uperfekt stil.
- Etter endt utdanning ble Gimnes raskt anerkjent. New York Times kåret henne til en av ti «Fresh-Out-of-Fashion-School Designers to Watch».
- I 2016 vant hun prisen «Designer for Tomorrow» under Berlin Fashion Week, i konkurranse med 220 andre designere.
- Hennes arbeid har blitt vist på steder som The Metropolitan Museum of Art, og Nasjonalmuseet har kjøpt inn ni av hennes verk til sin samling.
- Hun har kledd kjente personligheter som Lady Gaga, Gigi Hadid, og Cardi B og hun har hatt kreative samarbeid med store selskaper som Microsoft, H&M, Max Mara Group og Disney.

Kilde: Google Gemini

KREATIVE PROSESSER:
– Designet vi har fått til sammen, gjenspeiler min estetikk i det organiske, i størrelsen og det lekne, sier Edda Gimnes. Her avbildet hjemme i Oslo i 2018. FOTO: MATTIS SANDBLAD

– En av fordelene vi har, ved å ha alle prosesser på huset, sier Fuglerud.

– Og Edda sto på sitt.

Kolleksjonen, som består av jakker, topper og tilbehør, er laget i ull og viser jordtoner, grønntoner og rosa. Et kuprint på et gigantisk skjerf fremmer samspillet mellom humor, natur, kunst og anvendelighet.

Begge merkevarer henvender seg til den sterke kvinnen.

Gimnes har selv tidlige minner om bestemor Gudrun og grandtante Jossi iført strekke farger, blomster og Oleana.

– Deres fargerike og sterke personlighet inspirerte meg også i blomsterprintet jeg lagde med Oleana, sier hun.

Samarbeidet underbygger mer enn klær, det fremmer også det norske og viktigheten av å ta vare på og jobbe med unge talenter, mener Fuglerud.

– Jeg synes også det er kjempeviktig at vi som en etablert aktør, med produksjon i Norge, som kanskje har blitt sett på som trauste fordi vi driver med strikk, får inn en ung lovende designer som utfordrer måten vi jobber på, sier hun og fortsetter:

– Da får vi, tror jeg, et spennende resultat, som driver oss fremover. Vi må fremme unge talenter i Norge som tør å gjøre det annerledes.

Også for Edda Gimnes som jobber og skaper under eget navn, har samarbeidet med Oleana betydd mye:

– Som et lite merke, gir slike samarbeid veldig mye. Jeg er stolt av å være et norsk merke, og å få lage noe med en produksjon som er helt unik, sier hun.

PÅ FLUKT: *Prins Harald (t.h.) avbildet i strikketøy på flukt i Sverige i april 1940. Genseren er i dag å finne i gavesamlingen på slottet i Oslo.*
FOTO: C.W. CLÜVER, SVERIGE/ DET KONGELIGE HOFF

Krig og fred og strikkepinner

Tekst UNNI IRMELIN KVAM

Nå gjenskaper strikkebokforfatter og motehistoriker Linda Ivell strikkeoppskrifter fra krigens dager.

Tenk deg at du får beskjed om at garn umiddelbart blir rasjonert! Ingen flere irrasjonelle garnkjøp, ingen «guilty pleasure» der man impulskjøper for mye dyrt garn.

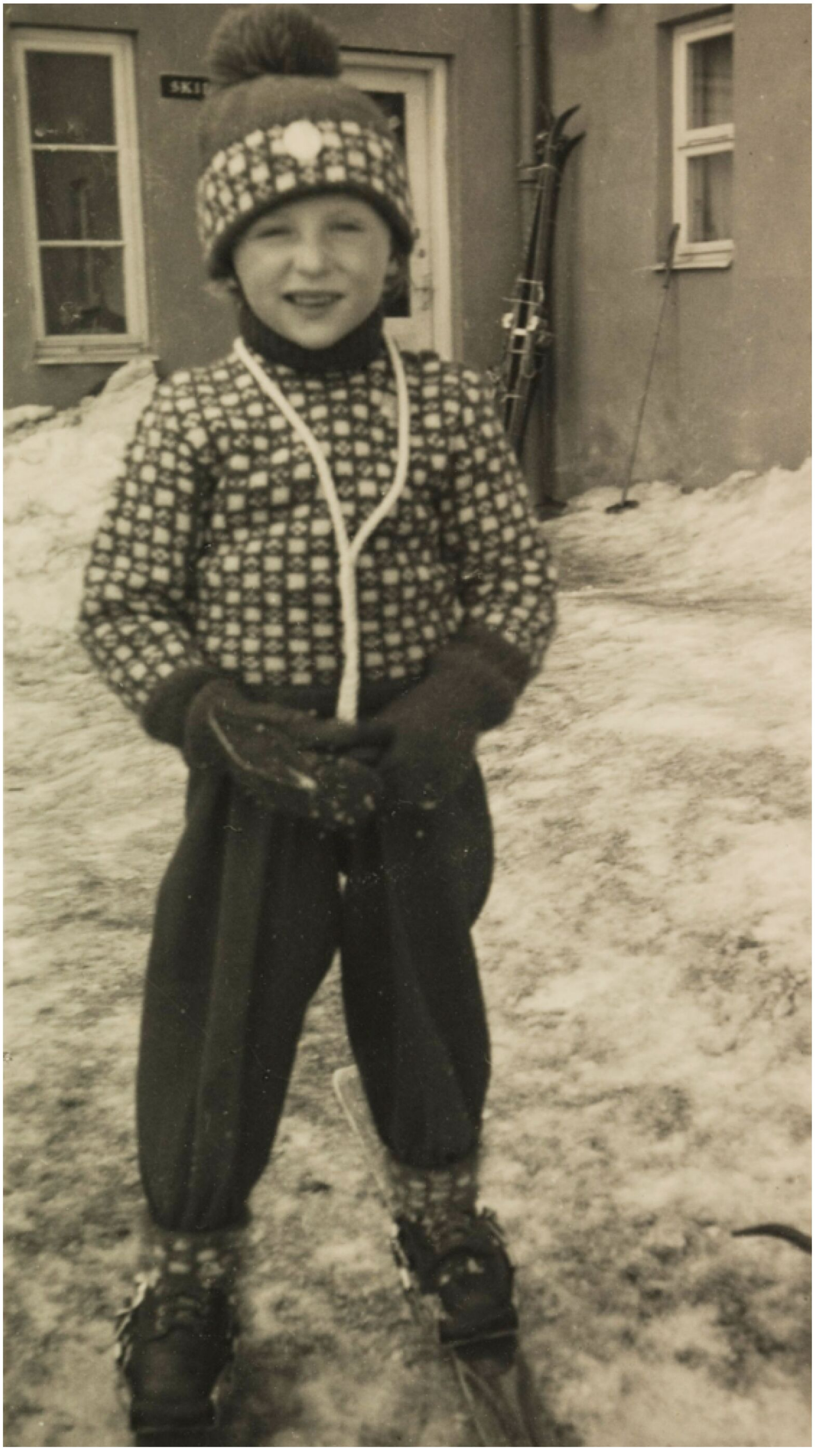
Meldingen om ull- og garnrasjonering kom ikke fra et velmenende familiemedlem eller Hallgeir Kvadsheim i Luksusfellen. Tvert imot, det kom fra Staten: Under andre verdenskrig ble garn mangelvare over natten, også i Norge.

1. juni 1941, dagen etter pinseferien, våknet britiske kvinner (og menn) til en situasjon der det å lage egne plagg ikke lenger var bare-bare. Noen steder varte rasjonering av varer, mat og gods helt fram til slutten av 1950-tallet.

I Storbritannia ble det igangsatt en storstilt propagandakampanje for å få alle til å bidra – også strikkere! Kampanjen fikk tittelen «Make Do and Mend» og var et propagandaframstøt under de verste krigsårene 1941-1943. I Storbritannia oppfordret staten alle med to ledige hender å strikke til soldatene ved fronten såvel som til de som holdt fortet hjemme.

Også i USA lanserte myndighetene slike oppfordringer: Der gikk kampanjen under navnet «Knit Your Bit».

I Norge ble ull, bomull, lin og ferdigstrikkede plagg satt på rasjoneringskort. Samtidig var dette ressurser mange hadde tilgang på og kunnskap om gjennom egen

SKI

BOK: *Det er fascinerende å se mønstrene i Linda Ivells bok.*

ull- og linproduksjon. Også norske husmødre ble oppfordret til å være kreative: rekke opp, stoppe, lappe og sy om klær – akkurat som i Storbritannia.

Den britiske mote- og tekstilhistorikeren Linda Ivell har fordypet seg i krigsstrikken i Storbritannia. Boken «Recreating vingtage 1940s knitwear» (The Crowood Press 2025) byr ikke bare på oppskrifter av den tettsittende og feminine retromoten med høye skulderputer fra 1940-tallet, men forteller også om hvordan rasjoneringskort ble brukt til å framskaffe de enkleste varer, fra margarin til garn. Skulle man kjøpe garn, måtte man ofre noe.

«Make Do and Mend» betyr kjapt oversatt noe slikt som: Bruk det du har og fiks det! Mens dette i dag er mote og sirkulærtankegang, var dette den gang nødvendig propaganda fra britiske myndigheter. De ville ha folk til å reparere, sy og strikke og dermed forlenge levetiden til klærne. Budskapet var ikke til å unngå – plakatene var overalt!

Rasjonering var ikke et direkte byttеforhold, men sørget for kontroll over hele landets ressurser. Kjøpte man noe, ble det registrert riktig antall kuponger for varen. Man måtte registrere seg i «sine» butikker. I begynnelsen fikk hver person 66 kuponger årlig. Offisielt kunne man ikke bytte, forhandle eller jukse. Senere gikk det ned til 48 og til slutt 24 kuponger.

Skulle man handle garn, for eksempel, var standarden at 60 gram garn «kostet» èn kupong. Senere fikk man 120 gram for èn kupong, men bare hvis garnet utgjorde mindre enn 90 meter. Dersom du synes det å regne ut hvor mye garn du trenger til en genser i dag, kan du bare tenke deg regnestykkene som også involverte kuponger og om garnet var 100 prosent ull eller ikke! For å komplisere dette ytterligere, hører det med til historien at garn oftest ble solgt i hesper, som igjen veide 28,35 gram.

Linda Ivell har gjort en formidabel innsats i å ta 1940-tallets strikkemønstre inn i vår tid. For det første er alle datidens strikkeoppskrifter oppgitt i én eneste størrelse, en britisk størrelse 10 med 86 cm i bysten, noe som tilsvarer dagens norske small. Det er ikke oppgitt noe sted, så dette må man vite! Dessuten var det ikke vanlig å skalere opp oppskriftene til ulike størrelser. Det vet alle strikkedesignere i dag at tar tid, er kostbart og arbeidskrevende. Det er derfor mange knytter til seg teststrikkere som hjelper til med dette arbeidet og det er også derfor strikkeoppskrifter i dag kjøpes og betales for av lykkelige forbrukere i alle størrelser. Dette er noe vi forventer i dag.

På 1940-tallet forutsatte man at strikkeren selv hadde kunnskap til å oppskalere størrelsen til sin kropp. Eller kanskje var kvinneidealet en størrelse 10?

I oppskrifter som faktisk hadde større størrelser, ble disse beskrevet på en det vi i dag oppfatter som diskriminerende eller nedlatende tone: Store størrelser ble klassifisert som passende for en «matrone» eller «en aldrende kvinne». Ivell har påtatt seg oppgaven med å teste hvordan man kan skalere opp oppskriftene, blant annet kommer hun langt ved å øke pinnestør-

INGEN BØNN: *Alle måtte lære seg å strikke fra ung alder før og under Krigen. Her et bilde av Dordi Børresen, senere git Nordås, fra Nordland. Bildet er fra samlingen til fotograf Marek Václav etter et opphold i Susendal i perioden 1933-1948.*

BEDRE TIDER: *Kvinne som strikker i 1952.* FOTOSAMLING: HENRIKSEN OG STEEN / NASJONALBIBLIOTEKET PUBLIC DOMAIN

relsen, men hun har faktisk også tilpasset oppskriftene.

I boken der Linda Ivell gjenskaper 1940-tallsmoten, har hun konsentrert seg om 17 strikkemønstre. Blant alle de hun kunne velge mellom, valgte hun ut nettopp disse fordi de er innovative og gir spennende teksturer. Her er det mye å lære, for hun tar oss gjennom masker som vi kanskje ikke er så kjente med på nybegynnernivå. Hun bruker de mest kjente masketypene, slik som rett, vrang, rillestrikk og glattstrikk. Men hun utvider også maskereportoaret til perlestrikk, fletter, hullmønster eller mønsterstrikk i flere farger. Hun gjør også bruk av slip stich, som vi kjenner på norsk som å ta en maske løst av uten å strikke den. Hun bruker både «welting fantastic» og «cheveron welting» som skaper nedovergående bølgende linjer i strikken.

Masketeknikker som kryssede masker, sommerfuglmasker og doble løst-av-masker kan se garnkrevende ut, men i praksis forminsker disse masketypene garnforbruket – og det var jo hele poenget under rasjonering og krig. Dersom høsten og vinteren føles lang, er tiden inne for å youtube seg fram til disse teknikkene og lage prøvelapper.

Om mønstrene kan føles komplekse, er også en av utfordringene når man gjenskaper tidligere tiders strikk å finne passende garn. På engelsk er vi kjent med begrepet «2-ply» eller «3-ply» som handler om hvor mange tråder som er tvinnet sammen til en garntråd. Teknisk sett handler dette om spinnemetoder og brukes for eksempel om to-tråds-garn eller tre-trådsgarn. Når det er snakk om moderne garn, så er det dessverre ikke slik at man kan overføre dette direkte. Snarere må man teste strikkefastheten – prøvelapp blir viktigere enn noen sinne! Samtidig er det heller ingen instruksjoner for pinnestørrelse eller vaskeanvisning. Kanskje var dette kunnskap eller standarder man mente at strikkerne allerede hadde kunnskap om.

I dagens overskuddssamfunn med fast fashion side om side med sirkulær bærekraft, ser vi fornyet interesse for å bruke det man har og fikse det man kjøper. Ivell treffer på tidsånden og gir nytt pågangsmot til å modernisere gamle plagg. Boken fungerer både som historiefortelling om strikking, strikkere og strikk før oss, og som referanseverk og som et sted å hente oppskrifter fra.

BOK: *The Waffle Jumper i Linda Ivells bok.*

Klær fra 1940-tallet

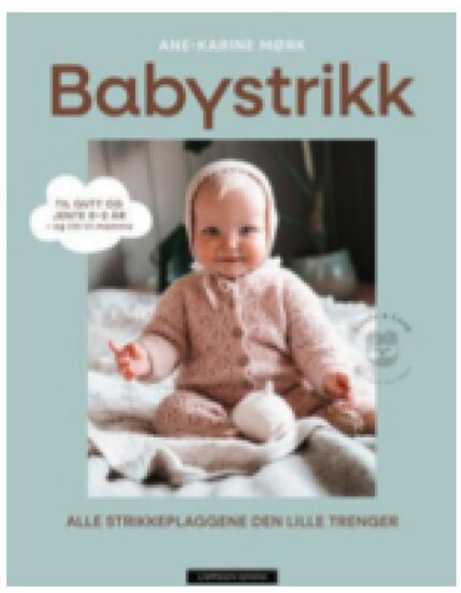
- Tekstiler ble strengt rasjonert i alle land og klær måtte lages med minst mulig stoff.
- Dette var tiden før polyester, lycra og andre elastiske materialer. Dersom et plagg skulle være elastisk, var det rett og vrang som var oppskriften og ull som var materialet.
- Alle lærte å strikke på skolen, også gutter. Dette ble nyttig når de ble sendt som soldater til fronten, da trengte de varme klær, gjerne selvstrikket.
- Skuldrene ble sterkt markert og fremhevet med skulderpolstring mellom erme og skulderparti for å gi en silhuett inspirert av militære uniformer.
- Klær skulle være praktiske og tåle arbeid. Kvinner gikk ofte ut i fabrikkarbeid, siden menn var sendt til fronten. Da var det praktisk at klærne tålte bruk og var relativt tettsittende, slik at de ikke hang seg opp i fabrikklinja.
- Belter kom på moten, også i strikketøyet. Dette skulle markere midjen, litt slik som på en uniformsjakke.
- Strikking var en nødvendig ferdighet på denne tiden, samtidig som det også kunne hjelpe strikkerne til å skape mote. For eksempel finnes det oppskrifter på nylonstrømper, strikket med de tynneste pinnene.

Den nye silhuetten (1940)

- Strikkeplaggene ble kortere i livet og ble ofte strikket tettsittende. Lengde i livet kom ikke tilbake før seint på 1950-tallet.
- Mange av oppskriftene har halv arm. Ved å ikke strikke ut ermene, kunne man spare noe garn.
- Siluetten ble mer militært inspirert og skuldrene skulle være tydelige. Skulderputer laget med rester av sokker eller bomull ble lagt inn på skuldrene på frakker og kåper. Linda Ivell skriver i boken at dette best gjenskapes ved å tenke: Polstrede ermer, ikke polstrede skuldre. I boken viser hun hvordan man laget uttakbare skulderputer ved å strikke et rektangel og fylle det med ull. Ulempen er at skulderpaddingen må tas ut hver gang man vasker plagget.
- Kjoler ble kortere, men gikk fremdeles nedenfor kneet eller til midt på leggen. Skjørt ble smalere og volanger og sløyfer ble kuttet ut.
- Fargene ble enklere, marineblå, brunt, mørk grønn og beige ble vanlig. Skulle man ha mønster, var det ofte ulik strukturstrikk eller fargerike mønstre i Fair Isle-mønstre.
- Mønstrene som hadde etablert seg på 1920-tallet, forble populære utover 1940-tallet. Dette var geometriske og fargerike mønstre som hadde blitt populære på 1920-tallet da den unge prisen av Wales, senere Kong Edvard VIII, poserte i en Fair Isle-genser (Fair Isle er en av Shetlandsøyene). Mønstrene ligner på strikkemønstre vi kjenner fra Norge, da ofte i svart-hvitt, innsamlet av Annichen Sibbern Bøhn som ga ut bok med disse mønstrene i samme periode. Kong Edvard VIII skulle senere bli kjent som kongen som abdiserte i 1936 og som ofret alt for amerikanske Wallis Simpson.
- I 1947 endret Christian Dior alt da han lanserte «The New Look», kjennetegnet av ny-korsettene med smale midjer og vide stoff med et vell av stoff.

Nye strikkebøker

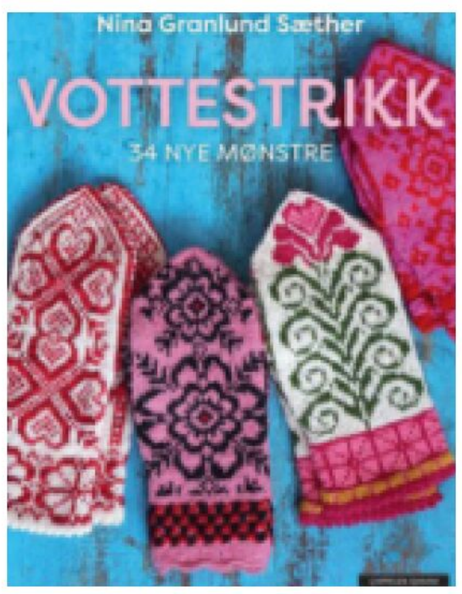
Klar for et nytt prosjekt, men usikker på hva du skal strikke? Her er noen nye bøker som kan inspirere.

Babystrikk

Ane-Karine Mørk, Hanne Løvdal

Her er endelig nye strikkeoppskrifter fra Ane-Karine Mørk og strikkemerket @little-andloop – denne gang til de aller minste! I boken Babystrikk får du varmende, behagelige og praktiske strikkeplagg for gutter og jenter i alderen 0–2 år, og et lite utvalg oppskrifter til mamma. Det er lagt vekt på praktiske løsninger, som at alle plagg kan tas av og på uten å måtte dra det over hodet til babyen. Mange av oppskriftene gir deg også muligheten til å bruke opp restegarn du har liggende.

Vottestrikk

Nina Granlund Sæther

Nina Granlund Sæther har til nå produsert rundt 150 vottemønstre. I boken Vottestrikk presenterer hun 34 flunkende nye par i norsk ullgarn, med vakre mønstre i flotte farger. Alle mønstrene er hennes eget design, og alle er inspirert av norsk tradisjonsstrikk.

Alle vottene i Vottestrikk har navn etter kjente norske kvinner som hver har fått en kort presentasjon. Du finner votter oppkalt etter blant annet Aasta Hansteen, Betzy Kjelsberg, Camilla Collett og Gina Krog.

Sápmi strikk - 2

Siv Romsdal

Siv Romsdal fortsetter reisen på jakt etter samiske mønstre og fortellinger i nord. Dette er hennes andre strikkebok inspirert av samenes rike historie. Denne gangen med mer småstrikk og flere enklere plagg, men fortsatt med flotte farger og mønstre.

Boken er spekket med inspirerende bilder og vakker natur, ispedd historier fra Sápmi – om de samiske polfarerne, og om tradisjoner knyttet til fiske, været, overtro og kvinnefellesskap.

#Bystrikk favoritter

Ingunn Myklebust

Bok nummer sju i den populære #BY-STRIKK-serien. Ingunn Myklebust leverer alltid lekkert og stilrent design - og i Bystrikk Favoritter har hun samlet en rekke bestselgere og etterspurte favoritter som har blitt til siden forrige bok. Boken inneholder 40 oppskrifter til både barn, dame og herre.

Klompelompe - våre fineste hentesett : babystrikk 0-3 år

Hanne Andreassen Hjelmås, Torunn Steinsland

I den nyeste boka i den populære KlompeLOMPE-serien får du ulike typer hentesett du kan strikke til babyen. Settene består av alt babyen trenger: babyjakke, romper, bukse, dress, lue, sokker, votter og teppe. De ulike settene er laget i ulike stiler slik at alle kan finne noe de liker. Her er sett til spedbarn, men også i større størrelser som er perfekte til barnehagestart.

Varme og fargerike votter på tjukke pinner

Terje Tjelle

Bli med inn i det fargerike strikkeuniverset til Terje Tjelle, også kjent som Strikketerje. Strikking har fulgt Terje hele livet. I over 20 år har han reist land og strand rundt for å holde foredrag, workshops og delta på festivaler. I 2023 deltok han i det danske TV-programmet «Bagger og Feldthaus taber masken», som gikk på NRK under navnet «Strikkedilla».

I boken finner du kjappe- og lettstrikka votter inspirert av norsk tradisjon i de mest utradisjonelle fargene.

#vgstrikk

Magasinet VG Strikk kommer i bladhyllene to ganger i året, en gang på høsten og en gang på våren. Men vi er jo på Instagram hele tiden. Tagg strikkebildene dine med #vgstrikk, så får vi fulgt med på alt det spennende og inspirerende dere strikker.

VG STRIKK

NYTT KRYSSORD I SALG!

VG

DU FINNER MAGASINENE I BUTIKKER OG KIOSKER OVER HELE LANDET, ELLER FÅ DET LEVERT HJEM VED Å HANDLE I VGS NETTBUTIKK: BUTIKK.VG.NO. SCANN QR-KODEN MED TELEFONEN DIN FOR Å GÅ RETT TIL NETTBUTIKKEN.